Turkish Studies
International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/21 Fall 2016, p. 749-800
DOI Number: http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.11270
ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi
Received/Geliş: 13.11.2016 **Accepted/Kabul:**30.12.2016
Referees/Hakemler: Prof. Dr. Funda TOPRAK – Doç. Dr. Serkan ŞEN

This article was checked by iThenticate.

KUTADGU BİLİG'İN VİYANA NÜSHASININ İMLA ÖZELLİKLERİNİN TESPİTİ VE DİĞER NÜSHALARLA KARŞILAŞTIRILMASI

Melek ÇUBUKÇU[*]

ÖZET

Bu çalışmada, İslami döneme ait Uygur harfli Türkçe bir metin olan Kutadgu Bilig'in Viyana (Herat) nüshasının 1580- 2580 beyitleri arasındaki bölümünün imla özellikleri tespit edilmiş, bu özellikler Kutadgu Bilig'in Arap harfli nüshalarıyla karşılaştırılmıştır. Bunun yanında, örnek teşkil etmesi açısından, İslami döneme ait diğer Uygur harfli Türkçe metinlerden biri olan "Uygur Harfli Rızvan Şah ile Ruh- Afza Hikayesi", Kutadgu Bilig'in Viyana (Herat) nüshasıyla karşılaştırılmıştır. Bu çalışma Kutadgu Bilig'in imla özelliğini ortaya koymakla birlikte, alıntı kelimeler açısından Uygur harflerinin imlasıyla, Arap harflerinin imlasını karşılaştırabilme imkanı vermekte, bu açıdan kaynaklar üzerinde çalışacak araştırıcılara da zengin malzeme sunmaktadır. Çalışma; eserlerin yazımında müstensihin tasarrufu ne kadardır, müstensih hiç bulunmadan, olduğu gibi mi kopya eder, yoksa birtakım müdahalelerde bulunarak kendi dil özellikleri ile mi yazar, buna göre müstensihin döneminin dili yazmaya karışır mı, istinsah metinleri müstensihler tarafından hangi kurala göre okunmuştur, bu metinlerde alıntı kelimelerin imlasında telaffuz mu esas alınmıştır, yoksa özgün imlaya mı bağlı kalınmıştır, Arapça ve Farsça bilgisi, metinler okunurken kullanılmış mıdır, Arap alfabesi yanında Uygur alfabesinin kullanılması, Uygur harfli metinlerin okuma kolaylığı sağlaması ile ilişkili midir, Uygur harfli metinlerin imlasında Arap imla geleneğinin etkisi nedir, Klasik Uygurcada yaygın olarak kullanılan ve ünlüsü yazılmayan sözcüklerin durumu nedir, yazımdan müstensihin bağlı bulunduğu boyu öğrenebilir miyiz vb. soruların cevaplanmasını sağlayacak, ayrıca istinsah tarihi belli olmayan metinlerin tarihlendirilmesine de yardım edecektir.

Anahtar Kelimeler: İslami Dönem, Uygur Harfli Türkçe Metin, Kutadgu Bilig, Viyana (Herat) Nüshası

[*] Arş. Gör. Çukurova Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, El-mek: melek0134@gmail.com

THE DETERMINATION OF THE IDENTITY PROPERTIES OF KUTADGU BİLİG'S VIENNA NUMBER AND COMPARISON WITH OTHER NUTS

ABSTRACT

In this study, the characteristics of the fragment between the couplets of 1580-2580 of the Vienna copy of Kutadgu Bilig, a Uighur-lit text belonging to the Islamic period, were determined and compared with the Arabic letters of Kutadgu Bilig, One of the alphabetical texts, "Uyghur Letter Rizvan Shah and Ruh-Afza Hikayesi", was compared with the copy of Kutadgu Bilig's Vienna. In addition to revealing the imitation characteristic of Kutadgu Bilig, this study gives the opportunity to compare the imitation of the Arabic letters with the imitation of the Uighur letters in terms of the quotations, and also presents the rich material with the researchers who will work on the sources. Work; How long have you been able to save the manuscripts in the writing of the works, whether they are copied as they were, or are they found in some interventions with their own language features, according to which the period of writing is confused with the writing of the language, the texts of the excerpts are read according to the rules, Is Arabic and Persian knowledge used when reading the texts, is it related to the use of Uighur alphabet besides Arabic alphabet, Uighur alphabet texts are easy to read, what is the effect of Arabic bookmarking on Uighur lettered texts, Could we learn the state of the words commonly used in classical Uighur and not written in celebrity, the size of the writer to whom the writer is attached, and so on. It will also help to answer the questions and also help to dated the texts that have no date of imputation.

STRUCTURED ABSTRACT

There are three copies of the work titled Kutadgu Bilig, which belongs to the Karahanlı Turkısh period and which means Yusuf Has Hacib received the remembrance of happiness. The copies of Vienna (Herat) copies were received in Uyghur letters, and the Egyptian and Fergana copies were received in Arabic letters. In this study, three couplets of Kutadgu Bilig, couplets between 1580 and 2580 were examined. Based on our reading, a new text was created and the imprint characteristics of each copy were revealed. As a result of this review Kutadgu Bilig's Uighur-written Vienna (Herat) manuscript and Kutadgu Bilig's Arabic Egyptian and Fergana manuscripts were compared with each other. While the text of each manuscript was created, Reşit Rahmati Arat benefited from the footnotes of the Kutadgu Bilig text publication. The main purpose of this study was to examine the imitation characteristics of the quoted words. Another aspect of the work is the comparison of Kutadgu Bilig's Uyghur-written Vienna (Herat) manuscript with Uighur-written Rizvan Shah and the Sufi Afza Hikayesi. Ceval Kaya's publication was used for the study of the Ruhan Shah and the Sufi Afza Story of Uygur.

1. Works Reviewed

1.1. Kutadgu Bilig

Islam is the first known great work of Turkish literature. It is a poetical politics composed of 6645 books. It was written in the 11th century. The article is Yusuf Has Hacib. There are three copies of Kutadgu Bilig that have arrived today. Vienna (Herat), Egypt, Fergana. In Herat's copy, in the Shahruh period of Vienna (Herat), on June 17, 1439, Herat was exhumed. Uyghur language. The Arabic writings section of the National Library of Austria is stored at number 1860. Egypt is the Arabic alphabet. It was taken over in the name of İzzeddin Aydemir before 1374. He is in the Egyptian State Library in Cairo. In the first half of the 14th century Fergana was copied in arabic letters in Harezm neighborhood. Uzbekistan (Tashkent) Ebu Reyhan el-Biruni is preserved in rare works within the library of the writings of the Institute of Oriental Studies.

1.2. Ruh-Afza Hikayesi with Rizvan Shah of Uygur

A double hero is a love story. In the story, the love between the Chinese sultan Rizvan Shah and the daughter of the fairy saint Ruh-apha and the ending happily is described. The work is very popular because it is a public story. Uighur letters should be copied from an Arabic letterhead. The copy of the Arabic alphabet, which is essential for copying, is not certain. The only Uighur-inspired copy is still in the writings of the Bodlein Library in Oxford, England, at Huntington 598. The writing was taken over by Mansur Bahşi in 1435. The British Museum Or, written by the same writer. It is understood that there is a magazine like 8193 and there are three works in it: 1.Behavior. The 67 leaves of your writing (133s.) Belong to this family. The head of the work is 1b, and the end is 26b. 2. Sayfu'l- Muluk and Badi'ul-Camal story. The 47 leaves of your writing (94s) belong to this family. The head of the work is 107a, and the end is 84b. 3. The Ruh-afza Story with Rızvan Shah. The 34 leaves of your writing (67s.) Belong to this family. The head of the work is 43a, and the end is 148a. It is understood that the leaves are at first and in the middle. The falling parts are about 10% of the text.

In this study, the writing characteristics of Uyghur Turkish texts belonging to Islamic period will be examined. In this direction, we will investigate the ability of writing Uighur texts to reflect phonetic values according to Arabic texts, and we will reach some conclusions about it.

In the study; How long have you been able to save the manuscripts in the writing of the works, whether they are copied as they are, or are they found in some interventions with their own language characteristics, according to which rules of writing are confused with the writing of the language, Are the writings of the Turkish texts changed according to the regions, can we learn about the fields of the texts from the writing features, in these texts the pronunciation is based on the writing of the quotation words, or is the original writing adhered to? Was the Arabic and Persian knowledge used in reading the texts, Work; Is it related to the use of Uighur alphabet besides Arabic alphabet, Uighur texts are related to ease of reading, what is the effect of Arabic writing in the writing of Uighur letters, why are the words commonly used in Classical Uighur

and not famous words, It will also help to answer the questions and also help to dated the texts that have no date of imputation.

Both published texts have been reviewed, and if we have different literatures, they have been taken into consideration and translated and transcribed. The writing of the vowels and consonants, the writing of the quoted words were handled, the statistical data were used, and the differences and similarities of the texts were also revealed. In the course of this examination, an evaluation is included in the conclusion section under the heading of examining the fact that the texts show a characteristic according to the date of deposition.

In this study, "which is the original original copy of Kutadgu Bilig?" The answer was searched for. In addition, by examining the characteristics of the Uyghur alphabet of Turkic alphabet belonging to the Islamic period, it was attempted to determine the alphabet of the Karahanlı period works first. In addition, the texts of the ancient texts which had been read before were reached as the re-readable text.

With this work, it was also aimed to put forth a new publication on Kutadgu Bilig's manuscripts. However, it was an opportunity to think about the question of whether the texts could have information about the language characteristics, the acquisition fields. It was tried to be confirmed whether or not the marking features shown in the Kutadgu Bilig text publication of the same Rahmeti Arat were in the same periods of the manuscripts. It was observed that there were some differences in the writing of the quoted words, albeit in general the same marking was observed. This made us think that the texts written at that time were written as if the texts were read.

Keywords: Islamic Period, Uyghur Turkish Text, Kutadgu Bilig, Vienna Copy

Giriş

Karahanlı Türkçesi dönemine ait olan, Yusuf Has Hacib'in kaleme aldığı, mutluluk bilgisi anlamına gelen "Kutadgu Bilig" adlı eserin üç nüshası vardır. Bunlardan Viyana (Herat) nüshası Uygur harfleriyle, Mısır ve Fergana nüshaları ise Arap harfleriyle kaleme alınmıştır. Bu çalışmada Kutadgu Bilig'in üç nüshasının, 1580 - 2580 arası beyitleri incelenmiştir. Bizim okuyuşumuz esas alınarak yeniden bir metin oluşturulmuş ve her bir nüshanın imla özellikleri ortaya çıkarılmıştır. Bu inceleme sonucunda Kutadgu Bilig'in Uygur harfli Viyana (Herat) nüshası ile Kutadgu Bilig'in Arap harfli Mısır ve Fergana nüshaları birbirleriyle karşılaştırılmıştır. Her nüshanın metni oluşturulurken, Reşit Rahmeti Arat'ın, Kutadgu Bilig metin yayınının dipnotlarından faydalanılmıştır. Bu çalışmadaki asıl gaye ise alıntı kelimelerin imla özelliklerinin incelenmesi olmuştur. Çalışmanın bir diğer yönü ise, Kutadgu Bilig'in Uygur harfli Viyana (Herat) nüshasının,Uygur harfli Rızvan Şah ile Ruh Afza Hikayesi ile imla özelliği açısından karşılaştırılmasıdır. Uygur Harfli Rızvan Şah ile Ruh Afza Hikayesinin incelenmesi için Ceval Kaya'nın yayınından faydalanılmıştır.

1. İncelenen Eserler

1.1. Kutadgu Bilig

İslami Türk edebiyatının bilinen ilk büyük eseridir. 6645 beyitten oluşan manzum bir siyasetnamedir. 11. yüzyılda yazılmıştır. Yazarı Yusuf Has Hacib'tir. Kutadgu Bilig'in bugüne

ulaşmış bulunan üç nüshası vardır. Viyana (Herat), Mısır, Fergana nüshaları. Viyana (Herat) Nüshası Şahruh Dönemi'nde 17 Haziran 1439'da Herat'ta istinsah edilmiştir. Uygur harflidir.Avusturya Milli Kütüphanesi Arapça yazmalar bölümü 1860 numarada saklanmaktadır. Mısır Nüshası Arap harflidir. 1374'ten önceki bir tarihte İzzeddin Aydemir adına istinsah edilmiştir. Kahire'de Mısır Devlet Kütüphanesindedir. Fergana Nüshası 14. Yüzyılın ilk yarısında Harezm muhitinde Arap harfleriyle istinsah edilmiştir. Özbekistan (Taşkent) Ebu Reyhan el- Biruni adındaki ŞarkşinaslıkEnstitüsü yazma eserler kütüphanesinde nadir eserler bünyesinde muhafaza edilmektedir.

1.2. Uygur Harfli Rızvan Şah ile Ruh-Afza Hikayesi

Çift kahramanlı bir aşk hikayesidir. Hikâyede, Çin padişahı Rızvan Şah ile peri padişahının kızı Ruh-afza arasında geçen ve sonu mutlulukla biten aşk anlatılır. Eser bir halk hikayesi olduğu için nüshaları çoktur. Uygur harfli nüsha, Arap harfli bir nüshadan kopya edilmiş olmalıdır. Kopyaya esas olan Arap harfli nüsha ise belli değildir.

Uygur harfli yegâne nüsha halen İngiltere'deki Oxford'daki Bodlein Library, Huntington 598'de kayıtlı yazmanın içinde bulunmaktadır. Yazma 1435'te Mansur Bahşı tarafından istinsah edilmiştir.

Yazmanın aynı müstensihin yazdığı British Museum Or. 8193 gibi bir mecmua olduğu ve içinde üç eser bulunduğu anlaşılmaktadır:

1.Bahtiyarname. Yazmanın 67 yaprağı (133s.)bu esere aittir. Eserin başı 1b, sonu ise 26b'dir.

2. Sayfu'l- Muluk ile Badı'ul-Camal hikayesi. Yazmanın 47 yaprağı (94s.) bu esere aittir. Eserin başı 107a, sonu ise 84b'dir.

3. Rızvan Şah ile Ruh-afza Hikayesi. Yazmanın 34 yaprağı (67s.) bu esere aittir. Eserin başı 43a, sonu ise 148a'dır. Başta ve ortadan iki yerdedüşmüş yapraklar olduğu anlaşılmaktadır. Düşen kısımlar metnin yaklaşık %10'udur.

2.Kutadgu Bilig'in Nüshalarının İmla Özellikleri

2. 1. Viyana (Herat) Nüshasının İmla Özellikleri

2. 1. 1. Ünlüler

2. 1. 1. 1 /a/ Ünlüsü

3940 örnekte işaretlenmiştir (**ḳıls-a**, sayfa 63, 1610-32, **manga**, sayfa63, 1593-15, **ay**, sayfa63, 1596-18).35 örnekte kelime içinde işaretlenmemiştir (**sa̧ḳınç,** sayfa63. 1584-5), (**bolsar**, sayfa64, 1627-10). 22 örnekte ise kelime başında eksik imla söz konusudur (**a̲ştı**, sayfa63, 1590-11).

2. 1. 1. 2. /e/ Ünlüsü

3424 örnekte işaretlenmiştir (**kedin**, sayfa63, 1584-5, **işim-ke**, sayfa63, 1614-36, **emgetür**, sayfa76, 1983-11). 53 örnekte kelime içinde /e/ gösterilmemiş (**emgḙk**, sayfa63, 1595-17), 563 örnekte ise kelime başında Uygur alfabesindeki /a/ ünlüsünün imlasıyla gösterilmiştir(**e̤r**, sayfa67, 1746-1).

2. 1. 1. 3. /ı/Ünlüsü

Genellikle imlada gösterilmekle beraber, 5 örnekte işaretlenmemiştir (**ag̱ır**, sayfa63,1603-25).

2. 1. 1. 4. /i/ Ünlüsü

Genel olarak işaretlenmiştir. 4 örnekte kelime başında işaretlenmemiş (**i̱lig**, sayfa63, 1582-3), 2 örnekte ise kelime başında eksik işaretlenmiş (**i̱lke,** sayfa68, 1765-12), 1 örnekteise kelime içinde kapalı e ünlüsü yerine gösterilmiştir (**yiti**, sayfa63, 1606-28).

2. 1. 1. 5. /o/ Ünlüsü

Örneklerin tamamında Uygur imlasındaki gibi harflegösterilmiştir (**yorıs-a**, sayfa67,1749-27), (**oldurup**, sayfa63, 1613-35).

2. 1. 1. 6. /ö/ Ünlüsü

231 örnekte tam imlayla görülür (**kör**, sayfa82, 2047-28, **öz-i**, sayfa93, 2520-11).Kelime başında ve kelime içinde 858 örnekte eksik işaretlenmiştir. (**o̱gdu̱lmişig**, sayfa63, 1580-1), (**to̱rü**, sayfa66, 1690-14).

2. 1. 1. 7. /u/ Ünlüsü

Genellikle yazıda gösterilmekle birlikte 3 örnekte kelime içindeişaretlenmemiş (**ḳu̱yu**, sayfa67, 1737-15), 170 örnekte ise zaman zaman uzun ünlü için, zaman zaman da vezin gereği çift ünlü kullanımı söz konusudur **(buu**, sayfa67, 1726-1).

2. 1. 1. 8. /ü/ Ünlüsü

490 örnekte tam imlayla görülür (**negü**, sayfa92, 2521-12, **bu̱dürs-e**, sayfa94, 2560-14)774 örnekte kelime başı ve kelime içindeeksik işaretlenmiş (**bu̱tu̱n**, sayfa67, 1724-2), (**u̱çu̱n**, sayfa67, 1738-16),3 örnekte isekelime içinde yazıda gösterilmemiştir (**yedü̱ru̱r**, sayfa72, 1867-2).

2. 1. 2. Ünsüzler

2. 1. 2. 1. /b/ Ünsüzü

1763 örnekte Uygur imlasında gösterildiği şekilde /b/ (ﻮ) ileişaretlenmiştir. Bunun dışında bir istisna söz konusu değildir (**boḍ**, sayfa71, 1849-11), (**sabur**, sayfa72, 1867-2), (**cuvab**, sayfa73, 1907-19).

2. 1. 2. 2. /d/ Ünsüzü

432 örnekte /d/ (ﺩ) ile gösterilmiştir (**fesad**, sayfa84, 2091-10, **andag̱**, sayfa84, 2111-30) 372 örnekte /t/ (ﻁ) ile işaretlenmiş (**boldı**, sayfa71, 1842-5).

2. 1. 2. 3. /ḍ /Ünsüzü

/ḍ/genelde /d/ (ﺩ) ile gösterilmiş ve bu örneklere 330defa rastlanılmıştır (**yaḍıls-a**, sayfa78, 1956-14), (**boḍ**, sayfa63, 1614-36). İstisna olarak /ḍ/ nin/t/ (ﻁ) ile işaretlendiği 35 örnek mevcuttur (**o̱ḍ**, SAYFA64, 1652-35), (**e̱ḍgü**, sayfa70, 1812-1).

2. 1. 2. 4. /f/ Ünsüzü

13 örnekte Uygur imlasında görüldüğü şekilde (ﻑ) ile işaretlenmiş (**faşl**, sayfa78, 1980-8), 24 örnekte isekelime başı ve kelime içinde /b/ ile gösterilmiştir(**mu̱faca**, sayfa75, 1956-14), (**fal**, sayfa91, 2468-23).

2. 1. 2. 5. /G/ Ünsüzü

/g/Uygur imlasındaki gibi (ﮒ) ilegösterilir. (**beg**, sayfa76, 1987-15), (**o̤glu̱g**, sayfa76, 1990-19).

/ ġ / 363 örnekte (ﻍ)ile gösterilir(**arıġ-lıġ**, sayfa75, 1960-18), (**baġır**, sayfa75, 1947-5). 604 örnekte (ﮓ) ile gösterilmiştir (**uk̤uşluġ**, sayfa75,1956-14), (**baġır**, sayfa75, 1946-4).

2. 1. 2. 6. /h/ Ünsüzü

Güzel he için ayrı bir işaret kullanılmamakla beraber, beyitlerde 74 örnekte kelime başında bu duruma rastlanılmıştır(**hem**, sayfa64, 1643-26).

2. 1. 2. 7. /ḥ/ Ünsüzü

/ḥ/için de böyle bir kullanım söz konusu olmakla birlikte, 23 örnekte kelime başındabu duruma rastlanılmış (**ḥaḳ-lar** sayfa63, 1593-15), 6 örnekte ise (ﻫ, ﻬ)işareti kullanılmıştır (**ḥaḳ**, sayfa87, 2321-1).

2. 1. 2. 8. /ẖ/ Ünsüzü

/ẖ/ için ise kelime başında 19 örnekte (ﻫ, ﻬ)imlası söz konusudur(**ẖalḳ**, sayfa79, 2208-8).

2. 1. 2. 9. /K/ Ünsüzü

/k/Uygur imlasındaki gibi (ﻛ) ile gösterilir (**kör**, sayfa86, 2320-33), (**bedu̱k**, sayfa86, 2314-27). / ḳ / iseise 561 örnekte (ﻖ) ile gösterilir (**baġırsaḳ**, sayfa79, 2204-4), (**ḳutluġ**ı, sayfa86, 2319-32), (**saḳırġan**, sayfa86, 2313-25). 969 örnekte (ﮏ) ile kullanım söz konusudur(**ḳayu**, sayfa78, 2172-1), (**yorıḳ**, sayfa87, 2323-3), (**saḳlap**, sayfa87, 2342-22).

2. 1. 2. 10. /ng/

Uygur imlasındaki gibi(nun ve kef) ile gösterilir.(**söz-leding**, sayfa74, 1917-1), (**mangga**, sayfa63, 1588-9).

2. 1. 2. 11. /p/ Ünsüzü

200 örnekte kelime içinde ve sonunda Uygur imlasındaki gibi (ﭖ) ile gösterilir (**sebep**, sayfa70, 1822-12), (**ḳapuġ**, sayfa63, 1614-36).

2. 1. 2. 12. /s/ Ünsüzü

Kelime içinde ve kelime başında her zaman Uygur imlasındaki gibi (ﺳ) ilegörülür.(**su̱ngu̱k**, sayfa94, 2579-33), (**busar**, sayfa82, 2028-9). Kelime sonunda da aynı durum gözlenir.Bu duruma 665 örnekte rastlanılmıştır (**bols-a**, sayfa78, 2172-1). /s/, 3 örnekte (ﺲ) ile gösterilmiştir (**sev́mez**, sayfa68, 1773-20).

/ ṣ / ise2 örnekte(ﺻ) ile gösterilmiştir (aṣl-ı, sayfa64, 1637-20). /s̱/ ise 3 örnekte (ﺻ) ile gösterilmiştir **(meṣel**, sayfa69, 1798-15)

2. 1. 2. 13. /ş/ Ünsüzü

516 örnekte kelime sonu ve kelime içinde (ﺮ) ile gösterilir. (**o̱g-du̱lmiş**, sayfa81, 2269-9), (**işit**, sayfa63, 1594-16). 533 örnekte ise kelime içinde (ﺮـ) ile gösterilir (**baş-ḳa**, sayfa81, 2267-6). Kelime sonunda 6 örnekte (ﺮ)imlası göze çarpar (**o̱g-du̱lmiş**, sayfa63, 1605-27).

2. 1.2. 14. /T/ Ünsüzü

/t/ genellikle Uygur imlasındaki gibi (ﻁ) ile gösterilir. 1682 örnekte bu durum görülür (**tirig-lik**, sayfa63, 1611-33), (**tevlet**, sayfa63, 1608-30), (**berti**, sayfa65, 1658-4). Kelime içinde 367 örnekte /d/ (ﺕ)ile işaretlendiği görülür (**yetil-miş**, sayfa68, 1758-5).

/ ṭ/ isekelime içinde 7 örneğe rastlanmıştır, bu örneklerde /d/ (ﺕ)ile işaretlendiği görülür (**ʿaṭa**, sayfa70, 1829-19).

2. 1. 2. 15. /v/ Ünsüzü

/v/ 176 örnekte kelime başı ve kelime içindeUygur imlasındaki gibi /v/(ﻭ) ile gösterilir (**cuvab**, sayfa69, 1796), (**vaḳt**, sayfa93, 2523-14). 24 örnekte ise kelime içinde (ﻭ)ile gösterilir(**yava**, sayfa63, 1611-33).

2. 1. 2. 16. /v́/ Ünsüzü

/v́/kelime içinde 72 örnekte /v/ (ﻭ)ile(**av́ınçı**, sayfa71, 1849-11), 89 örnekte ise /b/ (ﻭ) ile gösterilir(**uv̆ut**, sayfa79, 2202-2), kelime sonunda 2 örnekte b/ (ﻭ) ile (**suv́**, sayfa 84, 2108-27), 2 örnekte ise /v/ (ﻭ) gösterilir (**suv́**, sayfa 91, 2467-22).

2. 1. 2.17. /z/ Ünsüzü

Kelime içinde ve sonunda Uygur imlasındaki gibi (ﺯ) ile gösterilir. Bunun dışında herhangi bir istisnası yoktur. 459 örnekte kelime içi ve sonundabu duruma rastanılır (**biz-din**, sayfa72, 1885-21), (**özu̱m**, sayfa65, 1656-2).

2. 1. 2. 18. /ż/ Ünsüzü

/ż/ ile ilgili 3 örneğe rastlanmıştır. Bu örneklerde /ż/Uygur imlasında gösterilen /z/ (ﺯ)ile işaretlenmiştir (**fażl**, sayfa69, 1811-28).

2. 2. Mısır Nüshasının İmla Özellikleri

2. 2. 1. Ünlüler

2. 2. 1. 1. /a/ Ünlüsü

Genellikle kelime içinde yazıda gösterilmez. 529 örnekte bu duruma rastlanır (**bạrça**, sayfa86, 1763-8).

2. 2. 1. 2. /e/ Ünlüsü

Genellikle kelime içinde gösterilmez. 558 örnekte bu duruma rastlanılır (**kẹḍ**, sayfa93, 1867-9).

2. 2. 1. 3. /ı/ Ünlüsü

92 örnekte kelime içinde gösterilmez (**ḳılmaz**, sayfa86, 1760-4). 210 örnekte ise kelime içindeeksik imla vardır (**ḳı̈lınçı**, sayfa93, 1870-13).

2. 2. 1. 4. /i/ Ünlüsü

365 örnekte kelime içindegösterilmez, bunlardan 245'i ilk heceye aittir (**bi̇lig**, sayfa99, 1955-16), 31 örnekte ise diğer hecelerde /i/'nin işaretlenmemesi söz konusudur (**bilmi̇şin**, sayfa97, 1920-8). 1210 örnekte ise kelime içinde eksik imla söz konusudur (**bi̇rle**, sayfa99, 1952-13).

2. 2. 1. 5. /o/ Ünlüsü

Genellikle yazıdagösterilmekle birlikte 9 örnekte kelime içinde ilk hecede gösterilmemiştir (**ḳȯtḳı**, sayfa82, 1696-5)

2. 2. 1. 6. /ö/ Ünlüsü

Her zaman yazıda gösterilir (**öküş**, sayfa121, 2150-15), (**körklüg,** sayfa82, 1705-15).

2. 2. 1. 7. /u/ Ünlüsü

2617 örnekte yazıda işaretlendiği görülür (**ḳutun**, sayfa91, 1917-4, **ayıtgu**, sayfa91, 1921-10, **uḳuş**, sayfa102, 1994-10). 71örnekte kelime içinde ilk hecedegösterilmez (**sṵ́vlanur**, sayfa134, 2465-6).

2. 2. 1. 8. /ü/ Ünlüsü

Genellikle yazıda işaretlenmekle birlikte 29 örnekte kelime içinde ilk hecedeişaretlenmediği görülür (**şü̇kür**, sayfa81, 1686-10).

2. 2. 2. Ünsüzler

2. 2. 2. 1. /b/ Ünsüzü

Genellikle Arap alfabesindeki şekliyle gösterilmekle beraber, 1914 örnekte bu durum görülür (**bi̇rle**, sayfa82, 1702-12), (**sębęb,** sayfa90, 1822-6), 140 örnekte ise kelime başında noktasız kullanım söz konusudur (**biligsiz**, sayfa133, 2452-9).

2. 2. 2. 2. /c/ Ünsüzü

Kelime başında 16 örnektenoktasız gösterilmekle birlikte (**can**, sayfa93, 1861-3),38 örnekte ise kelime başında ve kelime içinde tek noktalı kullanım söz konusudur (**ḥacib**, sayfa134, 2464-5), (**cevab**, sayfa89, 17).

2. 2. 2. 3. /ç/ Ünsüzü

198 örnekte kelime içinde ve kelime sonunda noktasız işaretlenmiştir(**kiçiglik**, sayfa82, 1703-13), (**çıḳtı**, sayfa75, 1604-15). 290 örnekte ise tek noktalı kullanım söz konusudr (**açtı**, sayfa 78, 1644-9, **çare,** sayfa77, 1633-13, **sevinç**, sayfa79, 1664-17).

2. 2. 2. 4. /d/ Ünsüzü

Yazım her zaman Arap alfabesinde gösterilen şekildedir (**bildeçi**, sayfa76, 1615-9), (**da'vi**, sayfa965, 1895-9).

2. 2. 2. 5. / ḍ / Ünsüzü

/ ḍ/354 örnekte kelime içi ve kelime sonunda /d/ ile gösterilir (**beḍük**, sayfa82, 1694-3), (**kẹḍ**, sayfa76, 1626-6). 9 örnekte ise " ذ " ile gösterilmiştir (**eḍgülük**, sayfa78, 1636-1). /t/ ile gösterilen bir örneğe rastlanılmamıştır.

2. 2. 2. 6. /G/ Ünsüzü

/g/(ك)ile gösterilir (**ögdülmiş**, sayfa75, 1605-16), (**bẹg**, sayfa76, 1617-11).

/ġ/ 736 örnekte (غ) ile gösterilir (**yorıġlı**, sayfa76, 1621-17), (**ḳamuġ**, sayfa76, 1611-5).

2. 2. 2. 7. /h/ Ünsüzü

/h/ Arap alfabesinde gösterilen şekildedir. (**hem**, sayfa79, 1664-17)

2. 2. 2. 8. /ḥ/ Ünsüzü

37 örnekte kelime başı ve kelime ortasında /ḥ/ Arap alfabesinde görüldüğü şekildedir (**ḥaḳ**, sayfa94, 1877-2), (**muḥal**, sayfa79, 1653-3).

2. 2. 2. 9. /ẖ/ Ünsüzü

20 örnekte kelime başında /ẖ/ (**ẖaṭa**, sayfa120, 2267-10) imlasına rastlanılır veArap alfabesinde görüldüğü şekildedir.

2. 2. 2. 10. /K/ Ünsüzü

Genellikle Arap alfabesindeki durumun aksine bir durum söz konusu değildir (**kịşilik**, sayfa79, 1664-17), (**mengilik**, sayfa79, 1663-16), (**ikigü**, sayfa79, 1659-12). 1480 örnekte /ḳ/ iki noktalı olarak işaretlenmiştir (**ḳılıḳ**, sayfa108, 2091-16), (**yangluḳ**, sayfa81, 1682-6), (**taḳı**, sayfa80, 1677-17).

2. 2. 2. 11./n/ Ünsüzü

2167 örnekte Arap alfabesinde görülen şeklildedir (**yanut**, sayfa 79, 1658-11, **sen**, sayfa 79, 1656-7, **ne**, sayfa78, 1648-13). 27 örnekte kelime içinde noktasız kullanıma rastlanılmıştır (**ḳılınçı,** sayfa108, 2089-14).

2. 2. 2. 12. /ng/

(nun ve kef) yazılır (**köngli**, sayfa110, 2116-12).

2. 2. 2. 13. /p/ Ünsüzü

Kelime içinde ve sonunda genelde /b/ ile gösterilir. 211 örnekte bu duruma rastlanılır (**körüp**, sayfa108, 2084-8), (**tapuġsaḳ**, sayfa111- 2123-2). 15 örnekte ise /p/ ile gösterim söz konusudur (**tüpüg**, sayfa 109, 13, **tutup**, sayfa 83, 1719-11). 4 örnekte ise kelime içindenoktasız kullanım söz konusudur (**tapuġ**, sayfa139, 2535-4).

2. 2. 2. 14. /s/ Ünsüzü

/s/ için Arap alfabesindeki durumun aksine bir durum söz konusu değildir.

/ṣ/ 11 örnekte kelime başında ve kelime içinde görülür (**aṣlı,** sayfa75, 1596-7), (**ṣuret**, sayfa90, 1848-3).

/s̱/ ise 11 örnekte kelime içinde görülür (**meṣel**, sayfa88, 1798-13). 11 örnekte ise farklı bir durum olarak kelime başında, altı üç noktalı /s/'ye rastlanılır (**saḳışlıġ**, sayfa83, 1722-15).

2. 2. 2. 15. /ş/ Ünsüzü

Arap alfabesindeki şekliyle gösterilir. 994 örnekte bu duruma rastalnılır (**kişike**, sayfa80, 1665-2, **ögdülmiş**, sayfa79, 1658-11). 46 örnekte ise noktasız kullanım hakimdir (**şiʿr,** sayfa117,3), (**eṣitgil**, sayfa75, 1594-4), (**uḳuş**, sayfa84, 1728-4).

2. 2. 2. 16. /T/ Ünsüzü

/t/ Arap alfabesindeki gibidir, 2044 örnekte bu duruma rastlanılır(**tip**, sayfa84, 1729-5), (**bitip**, sayfa83, 1722-15), (**yigit**, sayfa93, 1868-10). 20 örnekte kelime içinde ve kelime başındaeksik imla söz konusudur (**eşitgil**, sayfa137, 2513-9), (**tẹngiş**, sayfa136, 2495-7).

/ṭ/Arap alfabesinde gösterildiği şekilde yazılır. Bu duruma 16 örnekte kelime başında rastlanılır (**ṭaʿat**, sayfa102, 1999-16).

2. 2. 2. 17. /v/ Ünsüzü

/v/ Arap alfabesindeki şekliyle gösterilir (**vaḳt**, sayfa 138, 2523-4).

2. 2. 2. 18. /v́/ Ünsüzü

/v́/ her örnekte "ڤ" ile gösterilir. 168 örnekte kelime içindebu duruma rastlanılır (**av́utur**, sayfa118, 2230-3).

2. 2. 2. 15. /y/ Ünsüzü

Genellikle Arap alfabesindeki şekliyle gösterilir, 1154 örnekte bu duruma rastlanılır (**yạnut**, sayfa90, 1817-1), (**aydı**, sayfa89, 1815-15), (**ay**, sayfa32, 2437-6). 38 örnekte kelime başında ve kelime içinde noktasız gösterilmiştir (**yigüçi**, sayfa111,2136-7), (**ayıtmış**, sayfa138, 2525-6).

2. 2. 2. 16. /z/ Ünsüzü

Arap alfabesinde gösterildiği şekildedir. 3 örnekte kelime içinde noktasız kullanım söz konusudur (**tözü**, sayfa139, 2539-8).

2. 2. 2. 17. / ż/ Ünsüzü

6 örnekte kelime içinde /ż/ yerastanılır ve Arap alfabesindeki şekliyle gösterilir (**faż̇l,** sayfa89, 1811-9).

2. 3. Fergana Nüshasının İmla Özellikleri

2. 3. 1. Ünlüler

2. 3. 1. 1. /a/ Ünlüsü

Kelime içinde genellikle gösterilir 1188 örnekte bu duruma rastlanılır (**yıraḳ**, sayfa124, 1586-6). 930 örnekte kelime içinde işaretlenmediği görülür (**tạpuġ**, sayfa124, 1586-6).

2. 3. 1. 2. / e/ Ünlüsü

952 örnekte kelime içinde gösterilmez (**sẹvinç**, sayfa124, 1584-4). 915 örnekte ise kelime içinde gösterilir (ödlek, sayfa124, 1582-2). 31 örnekte ise kelime başında/a/ nın imla özelliği ile gösterilir (**ẹr**, sayfa139, 1816-13).

2. 3. 1. 3. /ı/ Ünlüsü

Genellikle kelime içinde gösterilir. 1042 örnekte bu duruma rastlanılır 8 yadılsu, sayfa124, 1585-5). 80 örnekte kelime içinde gösterilmez (**urayın**, sayfa139, 1817-14), 165 örnekte ise kelime içinde eksik (noktasız)imla söz konusudur (**bayatdın**, sayfa140, 1828-10). 8 örnekte altı noktalı /ı/'ya rastlanılır (**tuçı**, sayfa191, 2558-3).

2. 3. 1. 4. /i/ Ünlüsü

Genellikle kelime içinde gösterilir 2157 örnekte bu duruma rastlanılır (**keçigli** sayfa124, 1583-3). 407 örnekte kelime içinde gösterilmez (**kişi**,sayfa139, 1816-13), 531 örnekte ise kelime içinde eksik (noktasız)imla söz konusudur (**birle**, sayfa139, 1813-10).

10 örnekte /i/'nin altında nokta bulunur (**üsterigli**, sayfa167, 2205-7). Bu tahminen yalnızca Fergana nüshasına ait bir durumdur.

2. 3. 1. 5. /o/ Ünlüsü

Kelime içinde genellikle işaretlenir (**bolur**, sayfa167, 2205-7). 5 örnekte ise kelime içinde gösterilmez (**boluġluġ**, sayfa127, 1628-3).

2. 3. 1. 6. /ö/ Ünlüsü

Genellikle yazıda işaretlenir. 569 örnekte kelime içinde bu duruma rastlanılır. 2 örnektekelime içinde işaretlenmez (**köçüt,** sayfa132, 1704-3). 15 örnekte kelime içindealtında nokta ile işaretlenmiştir (**kötürdi**, sayfa133, 1717-1).

2. 3. 1. 7. /u/ Ünlüsü

1913 örnekte kelime içinde işaretlenir (**tapuġçı,** sayfa125, 1602-8). 49 örnekte kelime içinde işaretlenmez (**turu**, sayfa140, 1891-1). 10 örnekte kelime içindealtı noktalı olarak işaretlenmiştir (**ḳurġuluḳ**, sayfa158, 2078-11)

2. 3. 1. 8. /ü/ Ünlüsü

Genellikle kelime içinde gösterilir. 1347 örnekte bu durum görülür (**ögdülmiş**, sayfa126, 1612-3). 40 örnekte kelime içinde yazıda gösterilmez (**küününg**, sayfa124, 1583-3), 20 örnekte ise kelime içinde altı noktalı kullanım söz konusudur (**çökürme**, sayfa124, 1591-12).

2. 3. 2. Ünsüzler

2. 3. 2. 1. /b/ Ünsüzü

Genellikle Arap alfabesindeki şekliyle görülür. 1705 örnekte bu duruma rastlanılır (**boḍ**, sayfa 126, 1614-5). 458 örnekte kelime içinde noktasız gösterilmiştir (**beglig**, sayfa152, 1988-11). 2 örnekte kelime sonunda üstü noktalı olarak işaretlenmiştir (**ḫacịb**, sayfa187, 2503-7).

2. 3. 2. 2. /c/ Ünsüzü

Genellikle noktasız gösterilmiştir, 18 örnekte bu durum görülür(**can**, sayfa136, 1768-37), (**huccet**, sayfa162, 2129-2). 15 örnekte ise kelime başındatam imla söz konusudur (**cevab**, sayfa145, 7).

2. 3. 2. 3. /ç/ Ünsüzü

Genellikle tek noktayla gösterilir. 415 örnekte bu duruma rastlanılır (**çaẃ**, sayfa190, 2553-13), (**tapuġçı**, sayfa125, 1602-8), (**sevinç**, sayfa129, 1664-5). 181 örnekte kelime içinde ve kelime sonunda noktasız yazılmıştır (**ilçi**, sayfa151, 1972-10), (**avınç**, sayfa162, 2135-8).

2. 3. 2. 4. /d/ Ünsüzü

Her örnekte Arap alfabesindeki şekliyle gösterilir, 439 örnekte bu durum görülür (**devlet**, sayfa125, 1607-13), (**yidi**, sayfa125, 1606-12)., (**azad**, sayfa181, 2408-1). 388 örnekte kelime içinde /d/'nin altında teknokta görülür (**aydı**, sayfa128, 1645-29). Bu muhtemelen yalnızca Fergana Nüshası'na ait bir özelliktir.

2. 3. 2. 5. /ḍÜnsüzü /

/ḍ/ genelllikle " ذ " ile yazılır. 452örnekte bu duruma rastlanılır (**küḍezgü**, sayfa139, 1811-9), (**küḍezgü**, sayfa139, 1811-9).30 örnekte ise /d/ ile gösterilir (**öḍlek**, sayfa124, 1586-6), (**keḍ**, sayfa148, 1923-2). 388 örnekte kelime içinde /d/'nin altında teknokta görülür (**aydı**, sayfa128, 1645-29). Bu muhtemelen yalnızca Fergana Nüshası'na ait bir özelliktir.

2. 3. 2. 6. /G/ Ünsüzü

/g/ Arap alfabesindeki şekliyle gösterilir.(**bęg**, sayfa148, 1924-3), (**ögdülmiş**, sayfa147,8).

/ ġ/ de Arap alfabesindeki şekliyle gösterilir. 531 örnekte bu duruma rastlanılır. (**yaġı,** sayfa177, 2350-3), (**yoḍuġ**, sayfa150, 1956-9) /ġ/ 45 örnekte ise kelime içindenoktasız yazılmıştır.(**yaġı**, sayfa178, 2368-6).

2. 3. 2. 7. /ḥ/ Ünsüzü

/ḥ/ metinde 18 örnekte görülür. Arap alfabesindeki imla iledir (**ḥaḳ**, sayfa180, 2403-11), (muḥal, sayfa158, 2074-79).

2.3. 2. 8. /ḫ/Ünsüzü

/ḫ/ 25 örnekte görülür. Arap alfabesindeki şekliyle gösterilir (**ḫazine**, sayfa148, 1926-5).

2. 3. 2. 9. /K/ Ünsüzü

/k/ her zaman Arap alfabesindeki şekliyle gösterilir (**kigür**, sayfa178, 2270-8), (**bęḍük**, sayfa181, 2417-10), (**begke**, sayfa182, 2423-1).

/ḳ/ 1291 örnekte Arap alfabesindeki şekliylegörülür (**ḳamuġ,** sayfa181, 2412-5). Sadece 5 örnekte kelime başında noktasız yazılmıştır (**ḳıldım**, sayfa128, 1646-3).

2. 3. 2. 10. /L/ Ünsüzü

1618 örnekte tam imla söz konusudur (**iltse**, sayfa 191, 2559-4, **ḳul**, sayfa125, 1609-15). Diğer nüshalardan farklı olarak bu nüshada kelime içinde üstü ya da altı noktalı olarak 180 örneğe rastlanılmıştır (**ḳoldaş**, sayfa191, 2559-4).

2. 3. 2. 11. /m/ Ünsüzü

996 örnekte tam imla söz konusudur. (**yime**, sayfa191, 2558-3, **tolum**, sayfa191, 2561-6, **men**, sayfa192, 2573-4). Diğer nüshalardan farklı olarak bu nüshada kelime sonunda ve kelime içindeüstü ya da altınoktalı olarak 54 örneğe rastlanılır (**tolum**, sayfa177,2355-8), (**ḫimmęt**, sayfa161, 2127-15).

2. 3. 2. 12. /n/ Ünsüzü

Genellikle Arap alfabesindeki şekliylegörülmekle birlikte 2078 örnekte bu duruma rastlanılır (**künde**, sayfa192, 2571-1, **tolumdın**, sayfa11, 2355-8, **ne**, sayfa176, 2344-12). 55 örnekte kelime

içinde noktasız olarak görülür (**kişilikni**, sayfa125, 1596-3). 12 örnekte ise kelime içinde ve sonunda üzerinde ayrıca bir noktayla gösterilen imla söz konusudur (**tapuġında**, sayfa124, 1586-6), (**can**, sayfa184, 2465-13).

2. 3. 2. 13. /p/ Ünsüzü

148 örnekte kelime içinde ve kelime sonunda /b/ ile harekelendiği görülür (**ḳapuġ**, sayfa139, 1811-9), (**körüp**, sayfa182, 2431-9). /p/ olarak harekelendiği bir örneğe rastlanılmamıştır. 24 örnekte ise kelime içi ve sonunda noktasız olarak görülür (**ḳapġı**,sayfa167, 2202-4), (**bolup**, sayfa173, 2289-2).22 örnekte ise kelime sonunda altında ya daüzerinde ayrıca bir noktayla harekelendiği görülür (**urup**, sayfa192, 2580-10).

2. 3. 2. 14. /r/ Ünsüzü

1561 örnekte tam imlayla yazım söz konusudur (**rab**, sayfa137, 1786-12, **kerek**, sayfa177, 2351-4, **tegrür**, sayfa177, 2348-1). Diğer nüshalardan farklı olarak bu nüshada kelime içi ve kelime sonunda altı noktalı olarak 730 örneğe rastlanılır (**büter**, sayfa192, 2580-10), (**çökürme**, sayfa124, 1591-12).

2. 3. 2. 15. /s/ Ünsüzü

/ṣ/ 10 örnekte geçer ve Arap alfabesindeki durumun aksine bir özellik göstermez(ṣuręt, sayfa142, 1848-1). /s̱/ için de aynı durum söz konusudur. 8 örnekte bu görülür (**üṣter**, sayfa183, 2451-15). 27 örnekte kelime içinde ve kelime sonunda /s/'nin altında 3 nokta görülür (**tegürmes**, sayfa170,2245-2), (**siziksiz**, sayfa177, 2358-11). 6 örnekte ise üzerinde ayrıca tek noktayla işaretlendiği görülür (**unıtmas**, sayfa127, 1637-9), (**yadılsu**, sayfa124, 1585-5).

2. 3. 2. 16. /ş/ Ünsüzü

12 örnekte kelime içi ve sonunda/s/ ile gösterilir, (**yışıġ**, sayfa133, 1719-3), (baş, sayfa127, 1630-5). 15 örnekte ise kelime sonunda üzerinde ayrıca bir nokta ile yazıldığı görülür (**ülüş,** sayfa162, 2133-6).

2. 3. 2. 17. /T/ Ünsüzü

/t/ 2086 örnekte tam imlayla görülür (itse, sayfa177, 2352-5, tutgu, sayfa177, 2355-8, at, sayfa 176, 2345-13). 65 yerde noktasız gösterilir (**tigit**, sayfa143,1868-8), (**tilin**, sayfa192, 2579-9). 11 örnekte ise altı noktalı olarak yazılmıştır (**ḍevlęt**, sayfa183, 2446-10).

/ṭ/ Arap alfabesindeki şekliyledir (tapuġçı, sayfa125, 1602-8), (tutuġ, sayfa127, 1643-15), (ḳuṭ, sayfa132, 1712-11).

2. 3. 2. 18. /v/ Ünsüzü

Genel olarak Arap alfabesindeki şekliyle görülür (**vęfa**, sayfa131, 1691-6), (**sav**, sayfa147, 1916-6), (**ḳavi**, sayfa157, 2055-3). 3 örnekte altınoktalıdır (**devlet**, sayfa124, 1588-8).

2. 3. 2. 19. /v́/ Ünsüzü

/v́/ 88 örnekte kelime içinde ve kelime sonunda"ف" ile gösterilir (**küv́ezlik**, sayfa132, 1706-5), (**ev́**, sayfa141, 1840-9). 87 örnekte ise " ڤ " ile gösterilir (**suv́**, sayfa177, 2349-2), (**uv́ut**, sayfa129, 1660-2).

2. 3. 2. 20. /y/ Ünsüzü

Genellikle tam imla ile gösterilir. 1029 örnekte bu duruma rastlanılır (**yagusa**, sayfa177, 2349-2, **boynı**, sayfa177, 2352-5, **ay**, sayfa165, 2177-6). 175 örnekte noktasız olarak görülür (**yaġuḳ**, sayfa170, 2250-6), (**aydı**, sayfa128, 1656-12), (**ay**, sayfa141, 1833-2). 18 örnekte ise üzerinde ayrıca bir nokta ile işaretlenmiştir (**ay**, sayfa187, 2509-13), (**yime**, sayfa137, 1778-2), (**aytur**, sayfa146, 1904-3).

2. 3. 2. 21. /z/ Ünsüzü

635 örnekte tam imla söz konusudur (**zamane**, sayfa152, 1983-6, **sözini,** sayfa187, 2504-8, **yüz**, sayfa185, 2467-1). 14 örnekte kelime içinde noktasız olarak harekelenmiştir (**yązmadıng**, sayfa165, 2175-4). 5 örnekte ise kelime içinde üzerinde ya da altında ayrıca bir nokta ile harekelenir (**tezgin**, sayfa134, 1742-11).

2. 3. 2. 22. /ż/ Ünsüzü

6 örnekte Arap alfabesinde "dat ile yazılan z '" ye rastlanılır (**fażl**, sayfa139, 1811-9).

3. Nüshalarda Geçen Arapça Ve Farsça Kelimelerin İmla Özellikleri Açısından Karşılaştırılması

3. 1. Nüshalarda Geçen Arapçave Farsça Kelimeler

Viyana (Herat)	**Mısır**	**Fergana**
Sayfa 63	**Sayfa 75**	**Sayfa 124**
ḥą ḳ(1593-15) (1) (3)	ḥ ą ḳ (1593-3)	ḥ ą ḳ(1593-14)
Sayfa 64		**Sayfa 126**
Ş i ʿ r (1620-3) (2)	ş i ʿr (1620-15)	ş iʿ r (1620-11)
m a ʿ n -i(1620-3) (1)	m ąʿ n i(1620-15)	m ąʿ n i (1620-11)
	Sayfa 77	**Sayfa 127**
ḥą ḳ(1634-17) (1) (1)	ḥ ą ḳ (1634-14)	ḥ ą ḳ(1634-7)
	Sayfa 128	
m a ʿ n -i(1649-32) (1)	m ąʿ n i(1649-14)	mąʿ ni(1649-6)
nimet(1651-34)	n ịʿ m ę t(1651-17)	---------
	Sayfa 79	
m u ḥ a l(1653-36) (1)	m ụ ḥ a l(1653-)	m ụ ḥ a l (1653-)
Sayfa 65		**Sayfa 129**
ḫa l ḳ(1661-7) (2) (1)	ḥ ą l ḳ(1661-14)	ḫ ą l ḳ(1661-3)
s u v a l (1676.s.b.) (1)	s u a l	s u ʾa l

Sayfa 66	Sayfa 81	Sayfa 131
v e f a (1691-5)	v ẹ f a (1691-17)	v ẹ f a(1691-6)
(1) (2)	″	″
″	″	″
ḥ a ḳ (1691-5)	ḥ ạ ḳ (1691-17)	ḥ ạ ḳ (1691-16)
(1) (1)		
	Sayfa 82	
n i ş a n(1693-7)	n ị ş a n(1693-2)	n ị ş a n(1693-8)
(1)		
		Sayfa 133
ẹ m a n e t (1720-34)	e m a n ẹ t (1720-12)	e m a n ẹ t (1720-4)
″	″	″
Sayfa 67	**Sayfa 85**	**Sayfa 135**
d ụ n y –a (1747-15)	d ü n y a (1747-8)	d ụ̈ n y a (1747-1)
(2)		
Sayfa 69	**Sayfa 87**	**Sayfa 137**
r a b (1786-1)	r ạ b (1786-)	r ạ b (1786-)
(1)	(1)	(1)
s u v a l (1790 s.b.)	s u a l	s u ʾa l
(1)		
		Sayfa 138
c u v a b (1796-)	c ẹ v a b (10)	c ẹ v a b (1795s.b.)
(1) (1)	(2) (1)	(2) (1)
Sayfa 88		
m e s̱ e l (1798-15)	m ẹ s̱ ẹ l (1798-13)	m ẹ s̱ ẹ l (1798-11)
(1)		
f a ż l (1799-16)	f ạ ż l (1799-14)	f ạ ż l (1799-12)
(1)		
	Sayfa 89	**Sayfa 139**
f a ż l (1811-28)	f ạ ż l (1811-9)	f ạ ż l (1811-9)
(1)		
Sayfa 70		
ş a ʿ i r (1812-1)	ş a ʿ ị r (1812-10)	-------
(1) (1)		
c u v a b (1816.s.b.)	c ẹ v a b (1816.s.b.)	-------
(1) (1)	(1) (1)	
	Sayfa 90	**Sayfa 140**
m e s̱ e l (1826-16)	m ẹ s̱ ẹ l(1826-10)	m ẹ s̱ ẹ l (1826-8)

(1)		
ʿ a ṭ a (1829-19)	ʿ a ṭ a (1829-13)	ʿ a ṭ a (1829-11)
(2) (2)		
s u v a l (1831.s.b)	s u a l (1831s.17)	s u ʾ a l (1831.s.14)
(1)		
	Sayfa 91	**Sayfa 141**
c u v a b (1834.s.26)	c ę v a b (1834.s.4)	----------
(1) (1)	(2) (1)	
Sayfa 71	**Sayfa 92**	
ṣu r e t (1849s.12)	ṣ u r ę t (1849s.5)	----------
(1)		
	Sayfa 93	**Sayfa 143**
h e ç (1863-26)	h į ç (1863-5)	h i ç (1863-3)
(1)	(1)	(1)
″	″	″
Sayfa 72		
ṣ a b u r (1867-2)	ṣ ą b u r (1867-9)	----------
(1) (1)	(1)	
m a ʿ n i (1869-4)	----------	m ąʿ n i (1869-9)
(1)		
ʿa d a z -e (1873-8)	ʿ ą ṭ a s ę n (1873-16)	ʿ ą ṭ a s ę n (1873-)
(3)		
t e v f i k (1877-12)	t ę v f i ķ (1877-2)	t ę v f į k (1877-1)
(1)		
	Sayfa 94	
ḥa ķ (1877-12)	ḥ ą ķ (1877-2)	ḥ ą ķ (1877-1)
(1) (1)		
s u v a l (1888.s.25)	s u a l (1888s.16)	s u ʾ a l (1888s.13)
(1)		
Sayfa 73	**Sayfa 95**	
c u v a b (1891s.29)	c ę v a b (1891s.3)	----------
(1) (1)	(2) (1)	
s u v a l (1893s.3)	s u a l (1893s.7)	----------
(1)		
		Sayfa 145
c u v a b (1895s.6)	c ę v a b (1895s.10)	c ę v a b (1895s.7)
(1)	(2) (1)	(2)
m a ʿ n i (1901-12)	m ąʿ n i (1901-1)	m ąʿ n i (1901-13)
(2)		
	Sayfa 96	**Sayfa 146**
c u v a b (1904s.16.)	c ę v ą b (1904.s.5)	c ę v a b (1904.s.4)
(1)	(1) (1)	(1) (1)
c u v a b (1907-19)	c ę v a b (1907-8)	cęvab(1907-7)
(1)	(2) (1)	(2) (1)

″	″	″
ṣ a v a b (1907-19) (1) (1)	ṣ ạ v a b (1907-8) (1)	ṣ ạ v a b (1907-7) (1)
Sayfa 74	**Sayfa 97**	**Sayfa 147**
c u v a b (1917.s.2) (1)	c ẹ v a b (1917.s. 5) (2) (1)	c ẹ v a b (1917s.8) (2) (1)
s e z- a (1920.s.6)	s ẹ z a (1920.s.9)	s ẹ z a (1920.s.12) (3)
		Sayfa 148
ẖa z i n e (1926.12) (4)	ḥ ạ z į n e (1926.15)	ẖ ạ z į n e (1926.5)
		Sayfa 149
c u v a b (1936.s.24) (1) (1)	c ẹ v a b (1936.s.12) (1) (1)	c ẹ v a b (1936.s.3) (2) (1)
Sayfa 75	**Sayfa 100**	**Sayfa 150**
m ụ f a c a (1956.14) (2)	m ü f a c a (1956.1)	m ü f a c a a(1956.9)
		Sayfa 151
h e m (1964.22) (1)	h ẹ m (1964.2)	h ẹ m (1964.2)
s e z-a (1966.24)	s ẹ z a(1966.12)	s ẹ z a(1966.4)
Sayfa 76	**Sayfa 101**	
ş a ʿ i r (1974.2) (1) (2)	ş aʿ i r (1974.4)	ş aʿ į r (1974.12)
		Sayfa 152
d ụ n y-a (1979.7) (1)	d ü n y a (1979.11)	d ü n y a (1979-) (2)
f a s l ı (1980.8) (1)	f ạ ż l ı (1980.3)	f ạ ż l ı (1980.3)
	Sayfa 102	**Sayfa 153**
ṭa ʿ a ṭ (1999.28) (1) (1) (1)	ṭ aʿ a t (1999.16)	ṭ aʿ a t (1999.7) (2)
Sayfa 77	**Sayfa 103**	**Sayfa 154**
ẖi y a n e t (2011.9) (4)	ẖ i y a n e t (2011.11)	ẖ ı y a n ẹ t (2011.4) (2)
	Sayfa 113	**Sayfa 163**
ẖa ṭ a r (2155.16) (2)	ḥ ạ ṭ ạ r (2155.4)	ẖ ạ ṭ ạ r (2155-)
m e s̱ e l (2155.16)	m ẹ s̱ ẹ l (2155.4)	m ẹ s̱ ẹ l (2155-)

(1)		
ʿ u ḳ b a (2157.18)	ʿ ụ ḳ b i (2157.6)	ʿ ụ ḳ b i(2157.15)
(1) (1)(1)	(1)	
		Sayfa 164
r a b (2159.20)	r ạ b (2159.8)	r ạ b (2159.2)
(1)	(1)	(1)
ḫ a l ḳ (2160.21)	ḫ a l ḳ (2160.9)	ḫ a l ḳ (2160.3)
(3)		
c a n (2163.24)	c a n (2163.13)	c a n (2163.6)
		(2)
dụ n y-a (2162.23)	d ụ̈ n y a (2162.12)	d ụ̈ n y a (2162.5)
(2)		
	Sayfa 114	
h e m (2168.29)	h ẹ m (2168.1)	h ẹ m (2168.11)
(1)		
Sayfa 78		**Sayfa 165**
h e m (2174.3)	---------	----------
(1)		
s u v a l (2174.s.4)	s u a l (2174.s.8)	s uʾ a l (2174.s. 3)
(1)		
v e z i r (2181.12)	v ẹ z i r (2181.16)	v ẹ z i r (2181.11)
(1)		
	Sayfa 115	
v e z i r (2182.13)	v ẹ z i̯ r (2182. 1)	v ẹ z i r (2182.12)
(1)		
″	v ẹ z i r (2182.1)	
	″	
v e z i r (2183.14)	v ẹ z i̯ r (2183.2)	v ẹ z i r (2183.13)
(1)		
″	v ẹ z i r (2183.2)	v ẹ z i̯ r (2183.13)
		Sayfa 166
ẹ̈ m i n (2190.21)	i m i n (2190.10)	i m i n (2190.7)
h e m (2191.22)	----------	----------
(1)		
v e z i r (2193.24)	v ẹ z i r (2193.13)	v ẹ z i r (2193.10)
(1)		
v e z i r (2194.25)	v ẹ z i r (2194.14)	v ẹ z i r (2194.11)
(2)		
v e f a (2195.6)	v ẹ f a (2195.15)	v ẹ f a (2195.12)
(1) (1)		
cẹ f a (2195.6)	c ẹ f a (2195.15)	c ẹ f a (2195.12)
(1)	(2)	(2)

	Sayfa 116	
v e f a (2197.28) (1) (1)	v ẹ f a (2197.1)	v ẹ f a (2197.14)
v e f a (2198.29)	v ẹ f a (2198.2)	v ẹ f a (2198.15)
c e f a (2198.29) (1)	c ẹ f a (2198.2)	c ẹ f a (2198.15) (1)
Sayfa 167		
h e m (2199.30) (1)	h ẹ m (2199.3)	h ẹ m (2199.1)
Sayfa 79		
ḫa l ḳ(2208.8) (2) (3)	ḫ ạ l ḳ (2208.13)	ḫ ạ l ḳ (2208.10)
ḫ a l ḳ (2209.9) (2) (3)	ḫ ạ l ḳ(2209.14)	ḫ ạ l ḳ (2209.11)
	Sayfa 117	**Sayfa 168**
v e z i r (2217.17) (1)	v ẹ z i r (2217.6)	v ẹ z i r (2217.4)
v e z i r (2219.19) (1)	v ẹ z i r (2219.8)	v ẹ z i r (2219.6)
n i ş a n (2224.24) (1)	n ị ş a n (2224.13)	n ị ş a n (2224.11)
ʿạ l ẹ m (2227.27) (2)	ʿ a l ẹ m (2227.17)	ʿ a l ẹ m (2227.14) (2)
l e v ḥ (2227.27) (1)	l ẹ v ḥ (2227.17)	l ẹ v ḥ (2227.14)
ḳạ l ẹ m (2227.27) (1)	ḳ ạ l ẹ m (2227.17)	ḳ ạ l ẹ m (2227.14)
	Sayfa 118	
f e r i ş t e (2228.28) (2)	f ẹ r ị ş t e (2228.2)	f ẹ r ị ş t e(2228.15)
Sayfa 80		**Sayfa 169**
v e z i r (2234.5) (1)	v ẹ z i r (2234.7)	v ẹ z i r (2234.5)
ẹ m a n ẹ t (2237.8)	e m a n ẹ t (2237.10)	e m a n ẹ t (2237.8)
v e z i r (2238.9) (1)	v ẹ z i r (2238.11)	v ẹ z i r (2238.9) (2)
v e z i r (2241-) (1)	v ẹ z i r (2241.14)	v ẹ z i r (2241.12)
v e z i r (2242.13) (1)	v ẹ z i r (2242.15)	v ẹ z i r (2242.13)

	Sayfa 119	**Sayfa 170**
v e z i r (2256.26) (1)	v ẹ z i r (2256.15)	v ẹ z i r (2256.12)
	Sayfa 120	
v e z i r (2260.29) (1)	v ẹ z i r (2260.2)	v ẹ z i r (2260.15)
h e m (2258.28) (1)	h ẹ m (2258.17)	----------
v e z i r (2260.29) (1)	v ẹ z i r (2260.2)	v ẹ z i r (2260.15)
		Sayfa 171
h e m (2262.1) (1)	h ẹ m (2262.4)	h ẹ m (2262.2)
Sayfa 81		
ḫ a z i n-e (2262.1) (4)	ḫ ạ z i n e (2262.4)	ḫ ạ z ị n e (2262.2)
h e m (2267.6) (1)	h ẹ m (2267.10)	h ẹ m (2267.7)
ḫ a ṭ a (2267.6) (2) (1)	ḫ ạ ṭ a (2267.10)	ḫ ạ ṭ a (2267.7)
	Sayfa 121	
m u f a-c a (2273.13) (2)	---------	----------
		Sayfa 172
c a n (2281.21)	c a n (2281.10)	c a n (2281.8) (2)
	Sayfa 105	
ẹ c ẹ l (2289.29)	e c ẹ l (2289.3)	e c ẹ l (2289.2) (2)
Sayfa 82		**Sayfa 155**
n i ʿ m e t (2032.13) (3)	n ị ʿ m ẹ t (2032.1)	n ị ʿ m ẹ t (2032.10)
		Sayfa 156
ḳ a v l (2038.19) (3) (1)	---------	----------
ḫ a l ḳ (2038.19) (4) (3)	ḫ ạ l ḳ (2038.7)	ḫ ạ l ḳ (2038.1)
v e f a (2039.20) (1) (2)	v ẹ f a (2039.9)	v ẹ f a(2039.2)
v e f a (2039.20)	v ẹ f a (2039.9)	v ẹ f a (2039.2)

(1) (2)		
v e f a (2040.21)	v ẹ f a (2040-)	v ẹ f a(2040-)
(1) (2)		
v e f a (2040.21)	v ẹ f a (2040-)	v ẹ f a(2040-)
(1) (2)		
c e f a (2041.22)	c ẹ f a (2041.11)	c ẹ f a (2041.4)
(2)	(2)	(1)
c e f a (2041.22)	c ẹ f a (2041.11)	c ẹ f a (2041.4)
(2)	(2)	(2)
v e f a (2042.23)	v ẹ f a (2042.12)	v ẹ f a (2042.5)
(1)		
	Sayfa 106	
m e s̱ e l (2046.27)	----------	----------
(1)		
Sayfa 83		**Sayfa 157**
k e d e r (2055.6)	----------	k ẹ d e r (2055.3)
	Sayfa 107	
ş a ʿ i r (2065.16)	ş aʿ ị r (2065.4)	ş aʿ ị r (2065.13)
(2) (3)		(2)
		Sayfa 158
ş e k e r (2070.21)	ş ẹ k ẹ r (2070.11)	ş ẹ k ẹ r (2070.33)
(1)		
m ụ ḥ a l (2074.25)	m ụ ḥ a l (2074.15)	m ụ ḥ a l (2074.7)
(2)		
	Sayfa 108	
ḫa l ḳ (2082.33)	ḫ ạ l ḳ (2082.6)	ḫ ạ l ḳ(2082.15)
(2)		
Sayfa 84		**Sayfa 159**
f e s a d (2091.10)	f ẹ s a d (2091.16)	f ẹ s a d (2091.9)
(2)		(2)
	Sayfa 109	**Sayfa 160**
f e s a d (2102.22)	f ẹ s a d (2103.s.13)	----------
(2)		
f e s a d (2102.22)	f ẹ s a d (2103.s.13)	----------
(2)		
fẹ s a d (2104.23)	f ẹ s a d (2104.14)	f ẹ s a d (2104-)
(2)		(2)
fẹ s a d (2104.23)	f ẹ s a d (2104.14)	f ẹ s a d (2104-)
(2)		(2)

	Sayfa 110	
m a ʿ n i (2112.31) (2)	m ạʿ n i (2112.6)	m ạʿ n i (2112.5)
Sayfa 85	**Sayfa 111**	**Sayfa 161**
h i m m e t (2124.7) (1)	h ị m m ẹ t (2124.3)	h ị m m ẹ t (2124.12)
h i m- m e t (″) (1)	h ị m m ẹ t (″)	h ị m m ẹ t (″)
m ụ r ụ v v e t (″)	m ü r ü v v ẹ t (″)	m ü r ü v v ẹ t (″) (2)
m ụ r ụ v v ẹ t (2125.8)	m ü r ü v v ẹ t (2125.4)	m ü r ụ v (v) ẹ t(2125.13)
h i m m e t (2126.9) (1)	h ị m m ẹ t (2126.5)	h ị m (m) ẹ t(2126.14)
s i y a s e t (2127.10)	s ị y a s ẹ t (2127.6)	s ị y a s ẹ t (2127.15)
r i y a s e t (″)	r ị y a s ẹ t(″)	r ị y a s ẹ t (″) (2)(2)
		Sayfa 162
s i y-a-s e t (2128.11)	s ị y a s ẹ t (2128.7)	s ị y a s ẹ t (2128.1)
s i y-a-s e t (2128.11)	s ị y a s ẹ t (2128.7)	s ị y a s ẹ t (2128.1)
ḫu c –c e t (2129.12) (1)	ḫ u c c ẹ t (2129.8)	ḫ ụ c c ẹ t (2129.2)
s i y-a-s e t (2130.13)	s ị y a s ẹ t (2130.10)	s ị y a s ẹ t (2130.3)
s i y -a-s e t (2130.13)	s ị y a s ẹ t (2130.10)	s ị y a s ẹ t (2130.3)
s i y a s e t (2131.14)	s ị y a s ẹ t (2131.11)	s ị y a s ẹ t (2131.4)
s i y a s e t (2131.14)	s ị y a s ẹ t (2131.11)	s ị y a s ẹ t (2131.4)
aṣ l - ı (2132.15) (1)	a ṣ l ı (2132.12)	a ṣ l ı (2132.5) (3)
Sayfa 86	**Sayfa 112**	**Sayfa 163**
ḫa ṭ a r (2152.2) (2) (2)	ḫ ạ ṭ ạ r (2152.17)	ḫ ạ ṭ ạ r (2152.10)
ḫa ṭ a r (2152.2) (2) (2)	ḫ ạ ṭ ạ r (2152.17)	ḫ ạ ṭ ạ r (2152.10)
	Sayfa 123	**Sayfa 174**
ḫı ş-m e t (2303.16) (1) (2)	ḫ ạ ş m ẹ t (2303.2)	ḫ ạ ş m ẹ t (2303.1)
s i y a s e t (″)	s ị y a s ẹ t (″)	s ị y a s ẹ t (″)
ḫu r m e t (″) (1)	ḫ ụ r m ẹ t (″)	ḫ ụ r m ẹ t (″)
a z a d (2307.20)	a z a d (2307.9)	a z a d (2307.5)
h i m m e t (2314.27) (1)	ḫ ạ m y ẹ t (2314.16)	ḫ ạ m yẹ t (2314.12)

Sayfa 87	**Sayfa 124**	**Sayfa 175**
ḳavl (2324.4) (1)	ḳạvl (2324.10)	ḳạv́l(2324.12)
ḥil-e (2327.7) (1)	ḥile (2327.13)	ḥile (2327.10)
ḥil-e (2327.7) (1)	ḥile (2327.13)	ḥile (2327.10)
	Sayfa 125	**Sayfa 176**
h e m (2343.23) (1)	h ẹ m (2343.17)	h ẹ m (2343.11)
	Sayfa 126	
ʿa l ẹ m (2346.26) (3)	ʿ a l ẹ m (2346.3)	ʿ ạ l ẹ m (2346.14)
Sayfa 88		**Sayfa 177**
ḥ i l- e (2356.4) (1)	ḥ i l e (2356.14)	ḥ i l e (2356.9)
ḥ i l-e (2356.4) (1)	ḥ i l e (2356.14)	ḥ i l e (2356.9
	Sayfa 128	**Sayfa 179**
h e m (2384.32) (1)	h ẹ m (2384.13)	h ẹ m (2384.7)
Sayfa 89	**Sayfa 130**	**Sayfa 181**
v e z i r (2415.26) (1)	v ẹ z i r (2415.14)	v ẹ z i r (2415.8)
Sayfa 90		
v ẹ z i r (2418.2) (1)	v ẹ z i r (2418.17)	v ẹ z i̯ r (2418.11)
ʿa l ẹ m (″) (1)	ʿ a l ẹ m (″)	ʿ ạ l ẹ m (″)
ḳạ l e m (″) (1)	ḳ ạ l ẹ m (″)	ḳ ạ l ẹ m (″)
	Sayfa 131	**Sayfa 182**
ḳạ l ẹ m (2425.9) (1)	ḳ ạ l ẹ m (2425.8)	ḳ ạ l ẹ m (2425.3)
ḳạ l ẹ m (2426.11) (1)	ḳ ạ l ẹ m (2426.9)	ḳ ạ l ẹ m (2426.4)
ḳạ l ẹ m (2428.12) (3)	ḳ ạ l ẹ m (2428.12)	ḳ ạ l ẹ m (2428.6)

ḥa c i b (2431.15)
(1) (1)
(1)
ḥa c i b (2432.16)
(1) (1)
c a n (″)

h e m (2433.17)
(1)
h e m (″)
(1)
ḥa c i b(2434.s.19)
(1)
ḥa c i b (2436.21)
(1)

ḫa l ḳ (2438.23)
(2)
h e m (2441.26)
(1)
h e m (″)
(1)
ḥa c i b (2442.27)
(1)

Sayfa 91
ḥi ş-m e t (2460.15)
(1) (1)
ḥi ş m e t (2460.15)
(1) (1)
ḥu r m e t(″)
(1) (2)
ḥa c i b (2464.19)
(1) (1)

f a l (2468.23)
(2)
h e m (2469.24)
(1)
h e m (2474.28)
(1)
ş e k e r (2475.30)
(1)

Sayfa 92

ḥ a c į b (2431.15)

ḥ a c į b (2432.16)
(2) (1)
c a n (″)
(1)
h ę m (2433.1)

h ę m (″)

ḥ a c į b (2434.s.3.)
(2) (1)
ḥ a c į b (2436.5)
(2) (1)

ḫ ą l ḳ (2438.8)

h ę m (2441.11)

h ę m (″)

ḥ a c į̣b (2442.12)
(2) (1)

Sayfa 134
ḥ ą ş m ę t (2460.1)

ḥ ą ş m ę t (2460.1)

ḥ ų r m ę t (″)

ḥ a c į b (2465.5)
(2) (2)
Sayfa 185
f a l (2468.23)

h ę m (2469.11)

h ę m (2474.16)

ş ę k ę r (2475.17)

Sayfa 135

ḥ a c į b (2431.9)
(2) (1) (1)

ḥ a c į b (2432.10)
(2) (1)
c a n (″)
(2)

ḥ ą c į b (2433.s.12)
(2) (1)
ḥ a c į b (2436.14)
(2) (3)

Sayfa 183
ḫ ą l ḳ (2438.2)

h ę m (2441.5)

h ę m (″)

ḥ a c į b (2442.6)
(2) (1)

Sayfa 184
ḥ ą ş m ę t (2460.9)

ḥ ą ş m ę t (2460.9)
(3)
ḥ ų r m ę t(″)
(2)
ḥ a c į b (2464.12)
(2) (3)

f a l (2468.2)

h ę m (2469.3)

h ę m (2474.8)

ş ę k ę r (2475-)

Sayfa 186

ḥa c i b (2483.7)	ḥ a c į b (2483.8)	ḥ a c į b (2483.2)
(1) (1)	(2) (1)	(2) (1)
ḥa c i b (2484.8)	ḥ a c į b (2484.9)	ḥ a c į b (2484.3)
(1) (1)	(2) (1)	(2) (1)
ḥa c i b (2485.9)	ḥ a c į b (2485.10)	ḥ a c į b (2485.4)
(1) (1)	(2) (1)	(2) (1)
ş a ʿ i r (2486.10)	ş a ʿ į r (2486.11)	ş aʿ į r (2486.5)
(2) (3)		
ş a ʿ i r (″)	ş aʿ į r (″)	ş aʿ į r (″)
(2) (3)		
ḥa c i b (2487.11)	ḥ a c į b (2487.13)	ḥ a c į b (2487.6)
(1) (1)	(2) (2)	(2) (1)
ḥa c i b (2489.13)	ḥ a c į b (2489.16)	ḥ a c į b (2489.8)
(1) (1)	(2) (2)	(2) (1)
ḥa c i b (2490.14)	ḥ a c į b (2490.17)	ḥ a c į b (2490.9)
(1) (1)	(2) (2)	(2) (1)
	Sayfa 136	
ḥa c i b (2492.15)	ḥ a c į b (2492.4)	ḥ a c į b (2492.11)
(1) (1)	(2) (1)	(2) (1)
ḥa c i b (2493.16)	ḥ a c į b (2493.5)	ḥ a c į b (2493.12)
(1) (1)	(2) (1)	(2) (1)
		Sayfa 187
m e z- a-l i m (2499.22)	m ę ẓ a l į m (2499.3)	m ę ẓ a l į m (2499.3)
ḥa c i b (2501.24)	ḥ a c į b (2501.15)	ḥ a c į b (2501.5)
(1) (1)	(2) (2)	(2) (1)
ḥa c i b (2503.26)	ḥ a c į b (2503.17)	ḥ a c į b (2503.7)
(1) (1)	(2) (2)	(2) (3)
hạ v- a (2504.27)	h ạ v a (2504.18)	h ạ v a (2504.8)
(1) (1)		
Sayfa 93	**Sayfa 137**	**Sayfa 188**
ḥa c i b (2519.10)	ḥ a c į b (2519-)	ḥ a c į b (2519-)
(1) (1)	(2) (2)	(2) (1)
	Sayfa 138	**Sayfa 189**
c a n (2529.21)	c a n (2529-)	c a n (2529-)
	(2)	(2)
ḫ i l (2537.29)	ḫ i l (2537-)	ḫ i l (2537-)
(2)		
	Sayfa 142	**Sayfa 192**
m a ʿ n i (2578.32)	m ạʿ n i(2578.-)	m ạʿ n i(2578-)
(3)		

4.Kutadgu Bilig'in Nüshalarının Genel İmla Özellikleri

4. 1.Viyana (Herat) Nüshasında Genel Durum

4. 1. 1.Ünlüler

Uygur imlasından en çok farklılık gösteren ünlü /ö/ ünlüsüdür. Bu harf metinde genellikle eksik imlayla gösterilmiştir. Uygur imlasıile en çok uyumluluk gösteren ünlü ise /o/ ünlüsüdür, bu harf tam imlayla görülür.

4. 1. 2. Ünsüzler

Uygur imlasından en çok farklılık gösteren ünsüz /s/ ünsüzüdür. Bu harf hem (ﺳ) hem de (ﺴ) işaretiyle gösterilir.Uygur imlası ile en çok uyumluluk gösteren ünsüz /b/ ünsüzüdür.Her zaman /b/ (و) imlasıyla gösterilir.

4. 2. Mısır Nüshasında Genel Durum

4. 2. 1. Ünlüler

Uygur imlasıyla en çok benzerlik gösteren ünlü /i/ ünlüsüdür, yazıda genellikle gösterilir. Uygur imlasıyla en çok farklılık gösteren /e/ ünlüsüdür. Yazıda genellikle gösterilmez.

4. 2. 2. Ünsüzler

Uygur imlasıyla en çok farklılık gösteren ünsüz "sızıcı d" ünsüzüdür. Uygur harfl, nüshada "sızıcı d"için ayrı bir işaret yoktur. Bu ses d/ veya t/ ile gösterilir. Arap harfli nüshada ise her zaman (د) ile gösterilmiştir. Uygur imlasıyla en çok benzerlik gösteren ünsüz ise /b/'dir. Çoğunlukla tam imlayla görülür.

4. 3. Fergana Nüshasının Genel Durumu

4. 3. 1. Ünlüler

Uygur imlasıyla en çok benzerlikgösteren ünlü /i/ ünlüsüdür. Yazıda genellikle gösterilir. Uygur imlasıyla en çok farklılıkgösteren ünlü /a/ ünlüsüdür. Yazıda genellikle gösterilmez**.**

4. 3. 2. Ünsüzler

Uygur imlasıyla en çok benzerlikgösteren ünsüz /ḳ/'dır.Genellikle tam imlayla görülür. Uygur imlasıyla en çok farklılık gösteren ünsüz /b/ ünsüzüdür. Genellikle noktasız yazım söz konusudur**.**

5. İslami Döneme Ait Uygur Harfli Türkçe Metinlerin İmla Özellikleri

5.1. Viyana (Herat) Nüshasında Geçen Alıntı Kelimelerin İmla Özellikleri

5. 1. 1. Ünlüler

5. 1. 1. 1. /a/ Ünlüsü

Arapça ve Farsça kelimelerin özgün yazımında /a/ ünlüsünün gösterilmediği yerlerde Viyana (Herat) nüshasında /a/ nın genellikle yazıda gösterildiği görülür. 135 örnekte bu duruma rastlanır. (**ma'ni**, sayfa63, 1649-32, **dụ̈nya**, sayfa66, 1747-15). Orjinal imladaki gibi olan örnekler de vardır.9 örnektekelime içinde işaret edilmez (**ḥaḳ**, sayfa63, 1593-15).

5. 1. 1. 2. /e/ Ünlüsü

Arapça ve Farsça kelimelerin özgün yazımında /e/ ünlüsünün gösterilmediği yerlerde Viyana (Herat) nüshasında /e/ nin genellikle yazıda gösterildiği görülür. 98 örnekte bu duruma rastlanılır. Orijinal imladaki gibi olan örnekler de mevcuttur, 13 örnekte kelime içinde işaret edilmez(**vezir**, sayfa78, 2190-21). 5 örnekte kelime başında /a/'nın imlasıyla yazıldığı görülür (**ẹmin**, sayfa78, 2190-21).

5. 1. 1. 3. /i/ Ünlüsü

Arapça ve Farsça kelimelerin özgün yazımında /i/ ünlüsünün gösterilmediği yerlerde Viyana (Herat) nüshasında /i/ nin her zamanyazıda gösterildiği görülür.(**nişan**, sayfa79, 2224-24).

5. 1. 1. 4. /u/ Ünlüsü

Her zaman yazıda gösterilir. Yalnızca 1 örnekte kelime içinde işaret edilmemiştir (**hụrmet**, sayfa86, 2303-16).

5. 1. 1. 5. /ü/ Ünlüsü

Tüm örneklerde eksik imlayla görülür, 8 örnekte kelime içinde bu duruma rastlanır(**dụny-a**, sayfa67, 1745-15).

5. 1. 2. Ünsüzler

5. 1. 2. 1./b/ Ünsüzü

Her zaman Uygurimlasındaki gibi (و) ile gösterilir. 26 örnekte kelime içinde ve sonunda bu durum görülür (**ṣabur**, 1867-2), (**ḥacib**, sayfa90, 2431-15).

5. 1. 2. 2. /c/ Ünsüzü

Her zaman Uygur imlasındaki gibi (ء) ile gösterilir (**cuvab**, 1816), (**mụfaca**,

sayfa75, 1956-14).

5. 1. 2. 3. /d/ Ünsüzü

Genellikle Uygurimlasındaki gibi (ا) ile gösterilir. 3 örnekte ise kelime başı ve sonunda /t/ (ه) ile işaretlendiği görülür (**dụny-a**, sayfa67, 1747-15), (**azad**, sayfa86, 2307-20).

5. 1. 2. 4. /f/ Ünsüzü

Uygur imlasında görülenin aksine 18 örnekte kelime başında ve kelime içinde /b/ (و) imlasıyla görülür (**vefa**, sayfa66, 1691-5), (**faẓl**, sayfa66, 1811-28).7 örnekte ise kelime başında ve kelime içinde /v/ (ه) imlasıyla görülür (**faẓl**, sayfa66, 1799-16), (**cefa**, sayfa78, 2198-29).

5. 1. 2. 5. /ḥ/ Ünsüzü

Yazıda genellikle işaretlenmez. 34 örnekte kelime başında ve kelime içinde bu durum görülür (**ḥurmet**, sayfa91,2460-15), (**muḥal**, sayfa63, 1653-36). 1 örnekte ise kelime içinde (ن) ile işaretlenir (**muḥal**, sayfa83, 2074-25).

5. 1. 2. 6. /ḫ/ Ünsüzü

5 örnekte kelime başında (ن) ile işaretlenir. (**ḫilin**, sayfa93, 2537-29), 4 örnekte kelime başında (ن) ile gösterilir (**ḫiyanet**, sayfa77, 2011-9).

5. 1. 2. 7. /h/ Ünsüzü

Bu ünsüz için kelime başında ayırt edici bir işaret yoktur, yalnızca düz bir çizgiyle gösterilmiştir. 22 örnekte kelime başında bu durum görülür (**hem**, sayfa91, 2469-24).

5. 1. 2. 8. /ḳ/ Ünsüzü

11 örnekte kelime başında ve kelime sonunda (ﻧ) ile gösterilir (**ḫalḳ**, sayfa64, 1661-7), (**ḳalẹm**, sayfa90, 2428-12). 7 örnekte ise kelime başında ve sonunda (ن) ile işaretlenmiştir (**ḫaḳ**sayfa63, 1593-15, **ḳalem**, sayfa88, 2428-12)

5. 1. 2. 9. /ṣ/ Ünsüzü

3 örnekte kelime başındave kelime içinde görülür. (ﺭ) ile gösterilir (**ṣuret**, sayfa71, 1848-10, **aṣl-ı**, sayfa85, 2132-15)

5. 1. 2. 10. /s̱/ Ünsüzü

3 örnekte kelime içinde (ﺭ) ile gösterilir (**meṣel**, sayfa70, 1826-16).

5. 1. 2. 11./ş/ Ünsüzü

7 örrekte kelime başında ve kelime içinde(ﺯ) ile işaretlenir (**nişan**, sayfa66, 1693-7), (**şa'ir**, sayfa70, 1812-1). 6 örnekte kelime başında ve kelime içinde (ﺭ) ile işaretlenir (**şi'r**, sayfa64, 1620-3), (**ḫış-met**, sayfa86, 2303-16).

5. 1. 2. 12. /t/ Ünsüzü

Genellikle /t/ (ﻁ) ile gösterilmekle birlikte, 1 örnekte kelime sonunda /d/ (ﺩ) ile işaretlendiği görülür (**ḫurmet**, sayfa91, 2460-15).

5. 1. 2. 13. /ṭ/ Ünsüzü

Genellikle /d/ (ﺩ) ile işaretlenir (**'aṭa**, sayfa70, 1829-19), 2 örnekte ise kelime başında ve kelime içinde /t/ (ﻁ) ile işaretlendiği görülür (**ṭa'at**, sayfa76, 1999-28), (**ḫaṭar**, sayfa77, 2155-16).

5. 1. 2. 14. /v/ Ünsüzü

Genellikle /v/ (ﻭ) ile işaretlenir. 49 örnekte kelime başı ve kelime içinde bu durum görülür (**vefa**, sayfa66, 1691-5), (**tevfik**, sayfa71, 1877-12). 1 örnekte kelime başında /b/ (ﻭ) ile işaretlendiği görülür (**vezir**, sayfa78, 2194-25).

5. 1. 2. 15. /ż/ Ünsüzü

2 örnekte kelime içinde (ﺭ) ile işaretlendiği görülür (**faẓl**, sayfa69, 1811-28).

5. 1. 2. 16. /z/ Ünsüzü

Her zaman /z/ (ﺭ) ile işaretlendiği görülür (**'adaz-e**, sayfa72, 1873-8).

5. 1. 2. 17. /'/

Bu harf için Uygur imlasında ayırıcı bir işaret kullanılmaz. 7 örnekte üzerindebir noktayla işaretlendiği görülür (**ma'ni**, sayfa64, 1620-3). 6 örnekte altında bir noktayla işaretlendiği görülür (**şi'r**, sayfa64, 1620-3). 7 örnekte bu harf için "elif" işareti kullanılır (**şa'ir**, sayfa83, 2065-16).

5. 1. 3. Kelimelerin Genel Durumu

5. 1. 3. 1. Ünlüler

Aşağıda görüleceği üzere Uygur imlasıyla en çok benzerlik gösteren ünlüler /i/ ve / u/ ünlüleridir. Bu harfler yazıda genellikle işaretlenir. En çok farklılık gösteren ünlüler ise /e/ ve /a/ ünlüleridir. Bu ünlüler yazıda genellikle işaretlenmez.

5. 1. 3. 1. 1. /a/ Ünlüsü

Çoğunlukla aynı imlayla yazılan kelimeler:

ḥacib : 16 örnekte /a/'nın işaretlendiği görülür.

*vefa :*Örneklerin tamamında /a/'nın işaretlendiği görülür.

cuvab : Örneklerin tamamında /a/'nın işaretlendiği görülür.

*siyaset :*Örneklerin tamamında /a/'nın işaretlendiği görülür.

halḳ : Örneklerin tamamında /a/'nın işaretlendiği görülür.

suval : Örneklerin tamamında /a/'nın işaretlendiği görülür.

Çoğunlukla tutarsız imlayla gösterilen kelimeler :

ḥak : 1 örnekte /a/nın işaretlendiği, 1 örnekte ise işaretlenmediği görülür.

ḳalem: 2 örnekte /a/nın işaretlendiği, 1 örnekte ise işaretlenmediği görülür.

5. 1. 3. 1. 2. /e/ Ünlüsü

Çoğunlukla aynı imlayla yazılan kelimeler:

hem:Örneklerin tamamında /e/'nin işaretlendiği görülür.

vefa: Örneklerin tamamında /e/'nin işaretlendiği görülür.

siyaset: Örneklerin tamamında /e/'nin işaretlendiği görülür.

Çoğunlukla tutarsız imlayla gösterilen kelimeler:

*ḳemanet:*2 örnekte /e/'nin kelime içinde işaretlendiği, 1 örnekte ise işaretlenmediği görülür.

vezir : *1*2 örnekte /e/'ninişaretlendiği, 4 örnekte ise işaretlenmediği görülür.

cefa : *3* örnekte /e/'ninişaretlendiği, 1 örnekte ise işaretlenmediği görülür.

kalem: *5* örnekte /e/'ninişaretlendiği, 1 örnekte ise işaretlenmediği görülür.

fesad: *3* örnekte /e/'ninişaretlendiği, 2 örnekte ise işaretlenmediği görülür.

muruvvet : *1*örnekte /e/'ninişaretlendiği, 1 örnekte ise işaretlenmediği görülür.

5. 1. 3. 1. 3. /i/ Ünlüsü

Çoğunlukla aynı imlayla yazılan kelimeler:

vezir : Örneklerin tamamında /i/'nin işaretlendiği görülür.

hacib:Örneklerin tamamında /i/'nin işaretlendiği görülür.

siyaset :Örneklerin tamamında /i/'nin işaretlendiği görülür.

ma ʿni:Örneklerin tamamında /i/'nin işaretlendiği görülür.

şa ʿir:Örneklerin tamamında /i/'nin işaretlendiği görülür.

5. 1. 3. 1.4. /u/ Ünlüsü

Çoğunlukla aynı imlayla yazılan kelimeler:

cuvab: *Örneklerin tamamında / u/ işaretlenmiştir.*

suval: *Örneklerin tamamında / u/ işaretlenmiştir.*

5. 1. 3. 1. 5. /ü/ Ünlüsü

Çoğunlukla aynı imlayla yazılan kelimeler:

dünya :Örneklerin tamamında eksik imlayla gösterilmiştir.

5. 1. 3. 2. Ünsüzler

Aşağıda görüleceği üzere, Uygur imlasıyla en çok benzerlik gösteren ünsüzler, /b/, /v/ ve /h/'dir. /b/ genelde (و)ile,/v/ genellikle (د) ile gösterilmiş, /h/ ise işaretlenmemiştir. En çok farklılık gösteren ünsüzler ise /f/ ve /ş/'dir./f/ genelde /b/ (و) ile, /ş/ ise genelde(ر) ile gösterilmiştir.

5.1.3.2.1. /b/ Ünsüzü

Çoğunlukla aynı imlayla yazılan kelimeler:

hacib: Her zaman /b/ (و) ile işaretlendiği görülür.

cuvab : Her zaman /b/ (و) ile işaretlendiği görülür.

5. 1. 3. 2. 2. /d/ Ünsüzü

Çoğunlukla aynı imlayla yazılan kelimeler:

fesad :Her zaman /d/ (ا) ile gösterilir.

Çoğunlukla tutarsız imlayla gösterilen kelimeler :

dünya:2 kelimede /d/, /t/ (د) ile, 1 kelimede ise /d/ (ا) ile gösterilir.

5.1.3.2.3./f/ Ünsüzü

Çoğunlukla aynı imlayla yazılan kelimeler:

fesad:Örneklerin tamamında /b/ (و) ile gösterilir.

müfaca:Örneklerin tamamında /b/ (و) ile gösterilir.

Çoğunlukla tutarsız imlayla gösterilen kelimeler :

vefa:7 örnekte /b/ (و) ile,4 örnekte ise /v/ (ﻣ) ile gösterilir.

cefa : 2örnekte /b/ (و) ile, 2 örnekte ise /v/ (ﻣ) ile gösterilir.

fazl:1 örnekte /b/ (و) ile,1 örnekte ise /v/ (ﻣ) ile gösterilir.

5.1.3.2.4./ḥ/ Ünsüzü

Çoğunlukla aynı imlayla yazılan kelimeler:

ḥacib:Örneklerin tamamında /h/ için yalnızca düz bir çizgi kullanılmıştır.

ḥaḳ:Örneklerin tamamında /h/ için yalnızca düz bir çizgi kullanılmıştır.

Çoğunlukla tutarsız imlayla gösterilen kelimeler:

muḥal:1 örnekte /h/ için yalnızca düz bir çizgi kullanılmıştır, 1 örnekte ise (ﻧ) işareti kullanılmıştır.

5.1.3.2.5./ẖ/ Ünsüzü

Çoğunlukla aynı imlayla yazılan kelimeler:

ẖiyanet :Örneklerin tamamında (ﺭ) ile yazılmıştır.

ẖata:Örneklerin tamamında (ﻧ) ile yazılmıştır.

ẖazine:Örneklerin tamamında (ﺭ) ile yazılmıştır.

ẖatar: Örneklerin tamamında (ﻧ) ile yazılmıştır.

ẖil :Örneklerin tamamında (ﻧ) ile yazılmıştır.

Çoğunlukla tutarsız imlayla gösterilen kelimeler:

ẖalḳ :/ẖ/ 5 örnekte (ﻧ) ile, 1 örnekte ise (ﺭ) ile işaretlenmiştir.

5.1.3.2.6./h/ Ünsüzü

Çoğunlukla aynı imlayla yazılan kelimeler:

hem*:* Örneklerin tamamında /h/ yalnızca düz bir çizgiyle gösterilir.

5.1.3.2.7./ḳ/ Ünsüzü

Çoğunlukla aynı imlayla yazılan kelimeler:

ḳalem:Örneklerin tamamında(ن) ile işaretlenmiştir.

Çoğunlukla tutarsız imlayla gösterilen kelimeler:

ḥaḳ:6 örnekte (ك) ile, 4 örnekte ise (ن) ile gösterilmiştir.

5.1.3.2.8./s/ Ünsüzü

Çoğunlukla aynı imlayla yazılan kelimeler*:*

siyaset:Her zaman (س) ile gösterilir.

5.1.3.2.9./ṣ/ Ünsüzü

Çoğunlukla aynı imlayla yazılan kelimeler*:*

ṣuret :Örneklerin tamamında /س) ile gösterilir.

5.1.3.2. 10./ş/ Ünsüzü

Çoğunlukla aynı imlayla yazılan kelimeler:

şi ʿr :Örneklerin tamamında (س) ile gösterilir.

nişan*:* Örneklerin tamamında (ش) ile gösterilir.

Çoğunlukla tutarsız imlayla gösterilen kelimeler:

şa ʿir :2 örnekte (ش), 3 örnekte ise (س) ile gösterilir.

hışmet:1örnekte (س), 2 örnekte ise (ش) ile gösterilir.

***şeker*:** 1 örnekte (س) ile, 1 örnekte ise (ش) ile gösterilir.

5.1.3. 2. 11./ṭ/ Ünsüzü

Çoğunlukla aynı imlayla yazılan kelimeler:

aṭa:Örneklerin tamamında /d/ ile işaretlenmiştir.

ta'at:Örneklerin tamamında /t/ ile işaretlenmiştir.

haṭa :Örneklerin tamamında /d/ ile işaretlenmiştir.

En çok farklılık arz eden kelimeler : *haṭar*

5.1. 3. 2.12../v/ Ünsüzü

Birbiriyle en çok benzer olan kelimeler: *suval, vefa, cuvab*

En çok farklılık arz eden kelimeler : *vezir*

5. 1. 3. 2. 13. /'/ Ünsüzü

Birbiriyle en çok benzer olan kelimeler : *şi'r, 'aṭa, 'adaz-e, ta'at, ni'met*

En çok farklılık arz eden kelimeler : *ma'ni, 'alem, şa'ir.*

Genel olarak tüm sesler açısından bakıldığında en çok benzerlik gösteren kelimeler şunlardır: *suval, heç, hem, ḥacib, cuvab, meṣel*

Genel olarak tüm sesler açısından bakıldığında en çok farklılık gösteren kelimeler ise şunlardır: *ma'ni, nimet, muḥal, halk, vefa, dụny-a, şa'ir, mufaca, vezir, cefa, 'alem, ḥaṭa, ḳavl, mụrụvvet, siyaset, hurmet, ḳalem.*

5. 2. Uygur Harfli Rızvan Şah ile Ruh Afza Hikayesinde Geçen Arapça ve Farsça Kelimelerin İmla Özellikleri

5. 2. 1. Ünlüler

5. 2. 1. 1. /a/ Ünlüsü

Genellikle yazıda gösterilmekle beraber 85 örnekte kelime içinde gösterilmez (**ḳạsd**, 497-02)Uzun ünlüler için ayrı bir işaret kullanılmaz. 766 örnekte bu durum gözlenir (**kebāb**, 765-5), (**āgāh**, 579-09), (**daryā**, 261-06).Kelime içinde 28 örnekte /ā/ yazıda gösterilmez (**ḫalạyıḳ**, 874-04).

5. 2. 1. 2. /e/ Ünlüsü

Genellikle yazıda gösterilmekle birlikte 35 örnekte kelime içinde işaretlenmez (**vęlikin**, 161-11). 12 örnekte kelime başında /a/nın imlasıyla görülür (**ęger**, 157-12).

5. 2. 1. 3. /ı/ Ünlüsü

Genellikle yazıda işaretlenmememekle birlikte, 12 örnekte kelime içinde işaretlenmediği görülür (**padıṣ- ā(h)**, 184-04). /ī/ için tek bir işaret kullanılır (**parīṣan**, 146-11).

5. 2. 1. 4. /u/ Ünlüsü

Genellikle yazıda işaret edilmekle birlikte, 3 örnekte işaretlenmez (**ġuluv**, 747-12). /ū/ için ayrı bir işaret kullanılmamıştır, 205 örnekte bu duruma rastlanır (**cādū**, 414-9), (**mansūr**, 1004-14), (**ūd**, 49-04).

5. 2. 1. 5. /ü/ Ünlüsü

Tüm örneklerde tam imlayla görülür.

5. 2. 2. Ünsüzler

5. 2. 2. 1. /b/ Ünsüzü

Örneklerin tamamında Uygur imlasındaki gibi (و) ile gösterilir, 134 örnekte bu durum gözlenir (**bad-baḫt**, 185-05), (**ḫub**, 30-15), (**dılbar**, 112-07).

5. 2. 2. 2. /c/ Ünsüzü

Tüm örneklerde Uygur imlasındaki gibi (ء) görülmekle birlikte, sadece 1 örnekte işaretlenmemiştir(**zul-ḫıc(c)a**, 1004-14).

5. 2. 2. 3. /d/ Ünsüzü

Metinde genellikle /t/ (ﻣ) ile görülür.276 örnekte bu duruma rastlanır (**dār-ḫost**, 875-05), (**navmīd**, 317-02), (**pādıṣ- āh**, 168-03).

5. 2. 2. 4. /f/ Ünsüzü

106 örnekte /b/ (ﻭ) imlasıyla gösterilir (**faryād**, 520-10), (**lutf**, 107-2), (**muvafıḳat**, 123-03). 4 örnekte ise kelime içinde /v/ (ﻣ) imlasıyla gösterilir (**bi-vafa**, 407-02). 1 örnekte kelime içinde işaretlenmez (**suf(f)a**, 430-10).

5. 2. 2. 5. /ġ/ Ünsüzü

41 örnekte (ﻍ) işaretiyle gösterilir (**ġarḳ**, 541-1), (**maġribi**, 604-4), (**tacammul-luġ**, 611-11). 1 örnekte (ﻍ) ile gösterilir (**fariġ**, 133-13).

5. 2. 2. 6. /h/ Ünsüzü

155 örnekte bu harf için ayrı bir işaret kullanılmamıştır yalnızca düz bir çizgiyle gösterilmiştir (**haybat**, 674-14), (**āgāh**, 579-09), (**şa-h- zada**, 882-12). 3 örnekte kelime sonunda /h/ işaretlenmemiştir (**şā(h)**, 970-10). 50 örnekte kelime içinde(ﻧ) ile gösterilmiştir (**şahzada**, 846-09).

5. 2. 2. 7. /ḥ/ Ünsüzü

81 örnekte /ḥ/ için ayırıcı bir işaret kullanılmamıştır yalnızca düz bir çizgiyle gösterilmiştir. (**ḥal,** 332-02), (**mu-ḥit**, 72-12), (**nikāḥ**, 971-11). 1 örnekte yazıda gösterilmez (**tafa-ḥ(ḥ)us**, 363-03). 73 örnekte kelime içinde (ﻧ) işaretiyle gösterilmiştir (**malaḥat**, 64-04).

5. 2. 2. 8. /ẖ/ Ünsüzü

7 örnekte kelime başında /ẖ/ için ayırıcı bir işaret kullanılmamıştır, yalnızca duz bir çizgiyle gösterilmiştir (**ẖāsıl**, 244-04). 156 örnekte (ﻧ) işareti kullanılır (**ẖalās**, 375-15), (**iẖtiyār**, 492-12), (**mutbaẖ**, 45-15).

5. 2. 2. 9. /ḳ/ Ünsüzü

89 örnekte (ﻕ) ile gösterilir (**ḳabul**, 487-07), (**ʻaḳl**, 52-07), (**ʻāşiḳ**, 135-15). 2 örnekte (ﻕ) ile gösterilir (**ʻaḳībāt**, 319-04).

5. 2. 2. 10. /p/ Ünsüzü

56 örnekte kelime başında (ﻭ) ile gösterilir (**perī**, 55-10).

5. 2. 2. 11. /r/ Ünsüzü

Genelllikle yazıda gösterilmekle beraber 2 örnekte kelime içinde işaretlenmemiştir(**musar(r)af**, 117-12).

5. 2. 2. 12. /ṣ/ Ünsüzü

41 örnekte kelime başında ve kelime içinde (ﺭ) ile gösterilir (**āṣaf**, 710-05), (**ṣanduḳ**, 688-13), (**abanuṣ**, 38-08). 1 örnekte kelime içinde işaretlenmez (**muraṣ(ṣ)-a‘**, 151-01).

5. 2. 2. 13. /ṣ̲/ Ünsüzü

3 örnekte kelime başında ve kelime içinde(ﺭ) ile gösterilir (**ṣ̲an-ā**, 643-13), (**mıṣ̲āl**, 974-14).

5. 2. 2. 14. /ş/ Ünsüzü

241 örnekte (ﺮّ) ile gösterilir (**şād**, 118-13), (**‘āşiḳ**, 135-15), (**‘ayş**, 137-02). 6 örnekte kelime başında (ﺭ)ile gösterilir (**şa-h-zada**, 882-12). 2 örnekte kelime başında işaretlenmez (**(ş)ā(h)**, 617-02).

5. 2. 2. 15. /ṭ/ Ünsüzü

/t/ (ﻁ) ile gösterilir. 3 örnekte görülür (**żabt**, 177-12), (**bāṭıl**, 729-09).

5. 2. 2. 16. /v/ Ünsüzü

199 örnekte /v/ (ﻅ) ile işaretlenir (**vafat**, 157-07), (**cavāb**, 751-01), (**dīv**, 799-04). 1 örnekte /b/ (ﻭ) imlasıyla gösterilir (ġuluv, 747-12). 5 örnekte kelime içinde işaretlenmez (**av(v)al**, 85-13).

5. 2. 2. 17. /ẓ/ Ünsüzü

156 örnekte kelime başında ve kelime içinde (ﺮ) ile işaretlenir (**ẓamān**, 68-08), (intiẓār, 879-09).

5. 2. 2 18. /z̲/ Ünsüzü

1 örnekte geçer, (ﺭ) ile gösterilir (**bī- naz̲ir**, 702-12).

5. 2. 2. 19. /ż/ Ünsüzü

3 örnekte kelime başında (ﺭ) ile gösterilir (**żarb**, 680-05).

5. 2. 2. 20. / ‘/

67 örnekte bu harf içinayırıcı bir işaret kullanılmamıştır (**‘ac**, 44-14), (**muraṣ(ṣ)-a‘**, 151-01), (**ta‘āl-ā**, 128-08). 35 örnekte (ﻦ) ile işaretlenir (**du‘a**, 298-13), 14 örnektekelime içinde /y/ ile gösterilir (**ġayıb**, 988-13). 21 örnekte kelime içinde altında (ﻉ) ile gösterilir (**ta‘vīz**, 109-04).

5. 2. 3. Kelimelerin Genel Durumu

Uygur imlasıyla en çok benzerlikgösteren /i/ ve /ü/ ünlüleridir. En çok farklılık gösterenise /a/ ünlüsüdür. Uygur imlasıyla en çok benzerlik gösteren ünsüz /b/ ünsüzüdür.

Genel olarak bakıldığında metinde en çok benzerlik gösteren kelimeler şunlardır; *dāya, cādū, darḥāl, her, manū-çıhr, melike, nāgāh, pādişāhlıḳ, rūḥ-afzā, rıẓvān, perī, şah, şahar, şahzāda, şīşe, ta'ālā, taḫt, yaḳūb, zamān, maymūna.*

En çok farklılık gösteren kelimeler ise şunlardır ; *ḫalāyıḳ, maġribi, melike, badbaḫt, 'āḳıbat, 'ayş, bīhūş, cān, cazīra, davlat, fārıġ, ġarḳ, gümbed, halāḳ, ḳandīl, ḳasd, ḳavul, memleket, pādişāh, salām, ta'ām.*

En çok ayrı yazılan kelimeler şunlardır ; *bad-rāh, cazīr-a, dar-ḥal, dary-ā, dāy-a, manū-çıḫr, maymūn-a, rūḥ-afz-a, şā-h, ta'āl-ā, y-ā, pādiş-āh, şīş-a.*

Metinde kalın ünlülü olarak geçen kelime sayısı bir hayli fazladır. Bu kelimeler şunlardır; *acdahā, acal, adab, āfarīn, 'āḳıbat, 'ālam, 'anbar, andīşa, avval, badbaht, bāzırġan, barakat, bīçāra, bīvafā, camāl, cavāb, cıhān, cınnī, çāra, darḥāl, darḫost, darmandalıḳ, daryā, dasta, davlat, davrān, dāya, dāyım, dılbar, fārıġ, farmān, faryād, fıraḳ, ḫabar, ḥakāyat, halak, ḥamla, ḥasratlıġ, ḥassıyyat, haybat, haybatlıġ, ḫazīna, ḫıdmat, ḫıdmatkār, ḥıkāyat, 'ıbārāt, 'ıbrat, ıcāzat, ıḫtıyār, ılāhī, 'īmārat, 'ınāyat, ıntızār, ışārat, 'işrat, kāġad, lācuvard, maġrıb, maġrıbī, malāmat, maşġul, mıhr, mı'mār, mısal, mışrī, mucāvır, muḥīt, muşarraf, nabāt, navbāt, payġambar, payda, parīşān, pādişāh, pādişāhlıḳ, pādişāhzāda, rasvā, sabab, safar, sacda, salām, salāmatlıḳ, sanā, sarancām, sarv, sazā, sulaymān, şahar, şahrıstān, şahzāda, tafarruc, tarbıyat, taslīm, tūrān- zamīn, ustād, vafā, vafādarlıḳ, vafāt, vazīr, vılāyat, zaḥmat, zındān, zıyān, zulḥıcca.*

Metinde geçen Arapça ve Farsça kelimelerin yazımında da epey farklılık vardır. Bu kelimeler şunlardır;

abanūs < F. ābnūs
acdahā < F. ajdahā
cezīre < F. cādū
cezīre < cazīra
çādırşab < F.çādar-şab
dāyım < A. daʾim
dıvīt < A.divāt
dükkan < A.dukkān
dünye < A.dünyā
düşmen <F.duşman
fikir < A.fikr
ġam < A.ġamm
ġayıb < A.ġaʾib
gende < F.ganda
ġuluv < A.ġul(u)v
gül < F.gul

gümbed	< F.gunbad
ḥaḳ	< A.ḥaḳḳ
ḫalāyıḳ	< A.ḫalāʾiḳ
ḥavud	< A.ḥavz
ḥavudḫāna	< A.ḥavż + ḫāna
hele	< F. hala
hem	< F. ham
her	< F.har
hergiz	< F.hargiz
ḥıcīb	< A.hicāb
ʻīcız	< A.āciz
ʻīdıllıḳ	< A.ʻādil+lıḳ
ḳāndil	< A.ḳındīl
ḳavul	< A.ḳavl
kem	< F.kam
kemend	< F.kamand
kemer	< F.kamar
kilīm	< F.gilīm
kitib	< A.kitāb
marġuzār	< F.marġzār
meger	< F.magar
mekir	< A.makr
melik	< A.malik
munāra	< A.manāra
mutbaḫ	< A.maşbaḫ
narduvān	< F.nardbān
nāyıb	< A.nāʾib
ʻodur	< A.ʻużr
pādışāh	< F.pādşāh
raḥım	< A.raḥm
rasvā	< F.rusvā
sabur	< A.ṣabr

şahar < A.şahr

şükür < A.şukr

tevekkel < A.tavakkul

tīrīḫ < A. tārīḫ

yaḳūb < A.ya‘ḳūb

zapt < A.żabt

6. DEĞERLENDİRME

6.1. Viyana (Herat) Nüshasında Geçen Arapça Ve Farsça Kelimelerin Kutadgu Bilig'in Diğer Nüshalarıyla Ve Uygur Harfli Rızvan Şah İle Ruh Afza Hikayesi İle Karşılaştırılması

6.1.1 Viyana (Herat) Nüshasında Geçen Arapça ve Farsça Kelimelerin İmla Özellikleri Açısından Diğer Nüshalarla Karşılaştırılması

6.1.1.1.Ünlüler

Diğer nüshalarla benzerlik gösteren kelime sayısı

/a/ Ünlüsü : %81

/e/ Ünlüsü : %26

/i/ Ünlüsü : %16

/u/ Ünlüsü : %7

/ü/ Ünlüsü : %0

Diğer nüshalardan farklılık gösteren kelime sayısı

/a/ Ünlüsü : %25

/e/ Ünlüsü : %87

/i/ Ünlüsü : %39

/u/ Ünlüsü : %13

/ü/ Ünlüsü : %5

Fergana nüshası ile aynı, Mısır nüshası ile farklılık gösteren kelime sayısı

/a/ Ünlüsü : %0

/e/ Ünlüsü : %1

/i/ Ünlüsü : %3

/u/ Ünlüsü : %0

/ü/ Ünlüsü : %0

Fergana nüshasıyla farklı, Mısır nüshasıyla benzerlik gösteren kelime sayısı

/a/ Ünlüsü : % 3

/e/ Ünlüsü : % 2

/i/ Ünlüsü : % 5

/u/ Ünlüsü :%2

/ü/ Ünlüsü :% 0

Fergana nüshasında olmayıp, Mısır nüshasıyla benzerlik gösteren kelime sayısı

/a/ Ünlüsü : %5

/e/ Ünlüsü : % 0

/i/ Ünlüsü : %0

/u/ Ünlüsü : %1

/ü/ Ünlüsü : %0

Fergana nüshasında olmayıp, Mısır nüshasında farklılık gösteren kelime sayısı

/a/ Ünlüsü : %1

/e/ Ünlüsü : %7

/i/ Ünlüsü : %1

/u/ Ünlüsü : %4

/ü/ Ünlüsü : %0

Mısır nüshasında olmayıp, Fergana nüshasında benzerlik gösteren kelime sayısı

/a/ Ünlüsü : %0

/e/ Ünlüsü : % 0

/i/ Ünlüsü : % 0

/u/ Ünlüsü : %0

/ü/ Ünlüsü : % 0

Mısır nüshasında olmayıp, Fergana nüshasında farklılık gösteren kelime sayısı

/a/ Ünlüsü : %1

/e/ Ünlüsü : %0

/i/ Ünlüsü : % 0

/u/ Ünlüsü : %0

/ü/ Ünlüsü : % 0

Genel olarak bakıldığında/a/ ünlüsü açısından Uygur harfli nüsha ile Arap harfli nüshalar genelde benzerdir. En çok benzerlik gösteren kelimeler; *suval, cevab, vefa, cefa, hacib, siyaset, kalem* ve *şair*dir. En çok farklılık gösteren örnekler ise, *hak, halk, hazine, hatar, mani*'dir.

/e/ ünlüsü açısından, Uygur harfli imla ve Arap harfli imla arasında büyük bir fark görülür. Örneklere bakıldığında, en çok ortak yazılışa sahip kelimeler: *hazine, hile, kalem*; en çok farklılık arz eden kelimeler ise, *vefa, cefa, vezir, siyaset, hem*'dir.

/i/ ünlüsü açısından bakıldığında Viyana (Herat) nüshası diğer nüshalardan oldukça farklıdır. En çok benzerlik gösteren örnekler;*mani ve vezir*dir. En çok farklılık arz eden örnekler ise *hacib ve siyaset*tir.

/u/ ünlüsü açısından bakıldığında, Viyana (Herat) nüshası diğer nüshalardan farklılık arz eder. Örneklere bakıldığında, en çok benzerlik gösteren örnek; *suval*; en çok farklılık gösteren örnek ise *muhal* ve *cuvab*'dır.

/ü/ ünlüsü açısından bakıldığında nüshalar arasında benzerlik yoktur.Farklılıklar daha çok, *dünya* ve *mürüvvet* kelimelerine aittir.

6.1.1.2.Ünsüzler

Diğer nüshalarla benzerlik gösteren kelime sayısı

/b/ Ünsüzü : %17

/c/ Ünsüzü : %3

/ç/ Ünsüzü : %0

/d/ Ünsüzü : %1

/f/ Ünsüzü : %9

/ḥ/Ünsüzü : %0

/ḫ/ Ünsüzü : %11

/h/ Ünsüzü : %0

/ḳ/ Ünsüzü : %15

/s/ Ünsüzü : %20

/ṣ/ Ünsüzü : %0

/s̱/ Ünsüzü : %0

/ş/ Ünsüzü : %5

/ṭ/ Ünsüzü : %0

/v/ Ünsüzü : %40

/ż/ Ünsüzü : %0

/‘/ : % 0

Diğer nüshalardan farklılık gösteren kelime sayısı

/b/ Ünsüzü : %4

/c/ Ünsüzü : %24

/ç/ Ünsüzü : % 1

/d/ Ünsüzü : % 3

/f/ Ünsüzü : %13

/ḥ/Ünsüzü : %29

/ḫ/ Ünsüzü : %0

/h/ Ünsüzü : %15

/ḳ/ Ünsüzü : %0

/s/ Ünsüzü : %0

/ṣ/ Ünsüzü : %2

/s̱/ Ünsüzü : %3

/ş/ Ünsüzü : %5

/ṭ/ Ünsüzü : %5

/v/ Ünsüzü : %5

/ż/ Ünsüzü : % 0

/‘/ : %18

Fergana nüshası ile aynı, Mısır nüshası ile farklılık gösteren kelime sayısı

/b/ Ünsüzü : % 3

/c/ Ünsüzü : %3

/ç/ Ünsüzü : %0

/d/ Ünsüzü : % 0

/f/ Ünsüzü : %0

/ḥ/Ünsüzü : %0

/ḫ/ Ünsüzü : %3

/h/ Ünsüzü : %0

/ḳ/ Ünsüzü : %0

/s/ Ünsüzü : %0

/ṣ/ Ünsüzü : %0

/s̱/ Ünsüzü : %0

/ṣ/ Ünsüzü : %0

/ṭ/ Ünsüzü : %0

/v/ Ünsüzü : %0

/ż/ Ünsüzü : %0

/‘/ : %0

Fergana nüshasıyla farklı, Mısır nüshasıyla benzerlik gösteren kelimesayısı

/b/ Ünsüzü : %1

/c/ Ünsüzü : % 3

/ç/ Ünsüzü : %1

/d/ Ünsüzü : %1

/f/ Ünsüzü : %0

/ḥ/Ünsüzü : %0

/ḫ/ Ünsüzü : %0

/h/ Ünsüzü : %0

/ḳ/ Ünsüzü : %0

/s/ Ünsüzü : %0

/ṣ/ Ünsüzü : %0

/s̱/ Ünsüzü : %0

/ş/ Ünsüzü : %0

/ṭ/ Ünsüzü : %0

/v/ Ünsüzü : %2

/ż/ Ünsüzü : % 0

/‘/ : %1

Fergana nüshasında olmayıp, Mısır nüshasıyla benzerlik gösteren kelime sayısı

/b/ Ünsüzü : %3

/c/ Ünsüzü : %1

/ç/ Ünsüzü : %0

/d/ Ünsüzü : %1

/f/ Ünsüzü : % 4

/ḥ/Ünsüzü : % 0

/ḫ/ Ünsüzü : %0
/h/ Ünsüzü : %2
/ḳ/ Ünsüzü : %0
/s/ Ünsüzü : %2
/ṣ/ Ünsüzü : %0
/s̱/ Ünsüzü : %0
/ş/ Ünsüzü : %0
/ṭ/ Ünsüzü : %0
/v/ Ünsüzü : %0
/ż/ Ünsüzü : %0
/‘/ : %0

Fergana nüshasında olmayıp, Mısır nüshasında farklılık gösteren kelime sayısı

/b/ Ünsüzü : %0
/c/ Ünsüzü : % 1
/ç/ Ünsüzü : %0
/d/ Ünsüzü : % 0
/f/ Ünsüzü : %0
/ḥ/Ünsüzü : %0
/ḫ/ Ünsüzü : %0
/h/ Ünsüzü : %1
/ḳ/ Ünsüzü : %0
/s/ Ünsüzü : %0
/ṣ/ Ünsüzü : %2
/s̱/ Ünsüzü : %0
/ş/ Ünsüzü : %0
/ṭ/ Ünsüzü : %0
/v/ Ünsüzü : %1
/ż/ Ünsüzü : %0
/‘/ : %0

Mısır nüshasında olmayıp, Fergana nüshasında benzerlik gösteren kelime sayısı

/b/ Ünsüzü : %0
/c/ Ünsüzü : %0
/ç/ Ünsüzü : %0
/d/ Ünsüzü : %0
/f/ Ünsüzü : %0
/ḥ/Ünsüzü : %0
/ḫ/ Ünsüzü : %0
/h/ Ünsüzü : %0
/ḳ/ Ünsüzü : %0
/s/ Ünsüzü : %0
/ṣ/ Ünsüzü : %0
/ṣ/ Ünsüzü : %0
/ş/ Ünsüzü : %0
/ṭ/ Ünsüzü : %0
/v/ Ünsüzü : %0
/ż/ Ünsüzü : %0
/‘/ : %1

Mısır nüshasında olmayıp, Fergana nüshasında farklılık gösteren kelime sayısı

/b/ Ünsüzü : %0
/c/ Ünsüzü : %0
/ç/ Ünsüzü : %0
/d/ Ünsüzü : %0
/f/ Ünsüzü : %0
/ḥ/Ünsüzü : %0
/ḫ/ Ünsüzü : %0
/h/ Ünsüzü : %0
/ḳ/ Ünsüzü : %0
/s/ Ünsüzü : %0
/ṣ/ Ünsüzü : %0
/ṣ/ Ünsüzü : %0
/ş/ Ünsüzü : %0

/ṭ/ Ünsüzü : %0

/v/ Ünsüzü : % 0

/ż/ Ünsüzü : %0

/ʻ/ : %0

Genel olarak bakıldığında /b/ açısından nüshalar arasında benzerlik vardır. En çok benzerlik gösteren örnek, *cuvab,* en çok farklılık gösteren örnek ise *hacib*'dir.

/c/ açısından bakıldığında, nüshalar benzerlik göstermez. En çok farklılık gösteren kelimeler; *hacib, cuvab* ve *can'*dır.

/d/ açısından bakıldığındanüshalar arasında farklılık vardır. En çok farklılık gösteren örnek; *dünya*, en çokbenzerlik arzeden örnekise *azad* kelimesidir.

/f/ açısından bakıldığındanüshalar benzerlik arz etmez. En çok benzerlik *cefa* ve *vefa* kelimelerinde, en çok farklılık ise *fesad* kelmesindedir.

/ḥ/ açısından bakıldığında nüshalara arasında epey farklılık vardır. En çok farklılık gösteren kelime *ḥacib*'dir.

/h̲/ açısından bakıldığındanüshalar benzerdir. En çok benzerlik gösteren örnek *halk*kelimesidir.

/h/ açısından bakıldığında nüshalar arasında büyük bir farkvardırEn çok farklılık arz eden örnek *hem* kelimesidir.

/ḳ/ açısından bakıldığında nüshalar benzerdir. En çok benzerlik gösteren örnekler, *halk, hak* ve *kalem* kelimeleridir.

/s/ açısından bakıldığında, nüshalar benzerdir. En çok benzeyen örnekler, *siyaset* ve *suval* kelimeleridir.

/ṣ/ açısından nüshalar arasında benzerlik yoktur.

/s̲/ açısından nüshalar arasında benzerlik yoktur.

/ş/ açısından en çok benzerlik gösteren örnek *nişan*, en çok farklılık gösteren kelime ise *şiʿr, şaʿir* dir.

/v/ açısından bakıldığında nüshalar arasında benzerlik söz konusudur. En çok benzerlik gösteren kelime *vezir*, en çok farklılık gösteren kelime ise *suval* dir.

/ṭ/ açısından nüshalar arasında benzerlik görülmez.

/ż/ açısından bakıldığında nüshalar arasında benzerlik görülmez.

/ʻ/ açısından bakıldığında nüshalar arasında benzerlik yoktur.

6. 2. Viyana (Herat) Nüshası ile Uygur Harfli Rızvan Şah ile Ruh Afza Hikayesinin İmla Özellikleri Açısından Karşılaştırılması

6. 2. 1. Ünlüler

6. 2. 1. 1. /a/ Ünlüsü

Her iki eserde de benzer bir durum söz konusudur, genellikle yazıda işaret edilmekle birlikte, işaret edilmeyen örnekler azınlıktadır.

6. 2. 1. 2. /e/ Ünlüsü

Her iki eserde de benzer bir durum söz konusudur, genellikle yazıda işaret edilmekle birlikte, işaret edilmeyen örnekler azınlıktadır. Her iki eserde de /e/'nin /a/ imlasıyla görüldüğü örnekler mevcuttur.

6. 2. 1. 3. /i/ Ünlüsü

Bu ünlü açısından eserler arasında farklılıklar vardır. RŞ'de /i/ ünlüsü yerine daima /ı/ kullanılır. Viyana (Herat) nüshasında ise her zaman /i/ ile gösterilir.

6. 2. 1.4. /u/ Ünlüsü

Her iki eserde de genellikle işaret edilmekle beraber, sınırlı sayıda örnekte işaret edilmediği görülür.

6. 2. 1. 5. /ü/ Ünlüsü

RŞ'de tam imlayla görülmesine karşın, Viyana (Herat) nüshasında her zaman eksik imla ile gösterilir.

6. 2. 2. Ünsüzler

6. 2. 2. 1. /b/ Ünsüzü

Her iki eserde de Uygur imlasındaki gibi (و) ile gösterilir, ayrı bir işaret kullanılmaz.

6. 2. 2. 2. /c/ Ünsüzü

Her iki eserde de genellikle Uygur imlasındaki gibi (ء) ile gösterilir. Yalnızca RŞ'de sadece 1 örnekte kelime içinde işaretlenmediği görülür.

6. 2. 2. 3. /d/ Ünsüzü

Viyana (Herat) nüshasında genellikle /d/ (ا) ile işaretlenmekle birlikte, sınırlı sayıda örnekte /t/ (ط) görülür. Fakat RŞ'de her zaman /t/ (ط) imlasıyla karşılanır.

6. 2. 2. 4. /f/ Ünsüzü

Her iki eserde de Uygur imlasındaki durumunaksine bir durum görülür. Çoğunlukla /b/ (و) ile gösterilir.

6. 2. 2. 5. /h/ Ünsüzü

Her iki eserde de genelliklebu ünlü için ayırıcı bir işaret kullanılmadığı, yalnızca düz bir çizgi ile işaretlendiği görülür. Fakat RŞ 'de (ںن), (ں) işaretiyle görülen örnekler de mevcuttur. Ayrıca RŞ'de kelime sonunda işaretlenmeyen örneklerin de olduğu söylenebilir.

6. 2. 2. 6. /ḥ/ Ünsüzü

Her iki eserde de genellikle yazıda işaretlenmez. Viyana (Herat) nüshasında (ںۜ) ile yazım çok sınırlıyken, RŞ'de bu sayı daha fazladır.

6. 2. 2. 7. /ḫ/ Ünsüzü

Her iki eserde de genellikle (ںۜ) işareti kullanılır. Viyana (Herat) nüshasında (ںا) ile kullanım da mevcuttur. Fakat RŞ'de farklı bir durum olarak kelime başında işaretlenmeyen örneklerin de olduğu görülür.

6. 2. 2. 8. /ķ/ Ünsüzü

Her iki eserde de genellikle (ںۜ) ile gösterilir. Sınırlı olarak (ںا) ile yazım söz konusudur. RŞ'de farklı olarak yazıda işaretlenmeyen örnekler de bulunur.

6. 2. 2. 9. /ṣ/ Ünsüzü

Her iki eserde de genel durum (ںر) ile işaretlenmesi yönündedir. RŞ'de işaretlenmediği örnekler de bulunur.

6. 2. 2. 10. /s̱/ Ünsüzü

Her iki eserde de (ںر) ile gösterilir.

6. 2. 2. 11. /ş/ Ünsüzü

Her iki eserde de genel eğilim (ںّ) ile işaretlenmesidir. Sınırlı olarak (ںر) ile de gösterilir. RŞ'de işaretlenmeyen örnekler de mevcuttur.

6. 2. 2. 12. /t/ Ünsüzü

Her iki eserde de genellikle /t/ (ںط) ile gösterilir. Viyana (Herat) nüshasında sınırlı olarak /d/ (ںد) ile işaretlendiği de görülür.

6. 2. 2. 13. /ṭ/ Ünsüzü

Viyana (Herat) nüshasında genellikle /d/ (ںد) ile gösterilirken, RŞ'de daha çok /t/ (ںط) ile gösterilir.

6. 2. 2. 14. /v/ Ünsüzü

Her iki eserde de genellikle /v/ (ںص) ile işaretlendiği görülür. İki eserde de sınırlı sayıda /b/ (ںق) imlası görülür. RŞ'de farklı olarak kelime içinde işaretlenmeyen örnekler de vardır.

6. 2. 2. 15. /z/ Ünsüzü

Her iki eserde de her zaman (ںز) ile gösterilir.

6. 2. 2. 16. /ż/ Ünsüzü

Her iki eserde de her zaman (ںز) ile gösterilir.

6. 2. 2. 17. /‘/

Bu harf açısından iki eser arasında benzerlik yoktur. Viyana (Herat) nüshasında üzerine ya da altına konulan bir nokta veya “elif” le gösterilirken, RŞ’de (ﻱ) ile, /y/ türemesiyle gösterilir veya herhangi bir işaret konmaz.

Genel Durum

Ünlüler

Ünlüler açısından en çok benzerlik gösterenler; / a/, /e/ ve /u/’dur.

Ünlüler açısından en çok farklılık gösterenler; / i/ ve /ü/’dür.

Ünsüzler

Ünsüzler açısından en çok benzerlik gösterenler ; /b/, /f/, /s̱/, /z/, /ż/, /v/’dir.

Ünsüzler açısından en çok farklılık gösterenler; /‘/, /d/, /h/, /ḥ/, /ṭ/ ‘dir.

7.SONUÇ

Bu çalışmada " Kutadgu Bilig'in ilk orjinal nüshası hangisidir?" sorusuna cevap arandı. Bunun yanında, İslami döneme ait Uygur harfli Türkçemetinlerinyazım özellikleri incelenerek, Karahanlı dönemi eserlerinin ilk olarak hangi alfabeyle yazıldığı meselesi de bu şekilde tespit edilmeye çalışıldı. Ayrıca daha önceden okunmuş olan eski döneme ait metinlerin, yeniden okunabileceği sonucuna ulaşıldı. Bu çalışmayla ayrıca, Kutadgu Bilig'in nüshalarına ilişkin yeni bir yayın ortaya koyabilme amacı güdüldü. Bununla birlikte, metinlerin dil özelliklerinden, istinsah sahalarına ilişkin bilgi edinilip edinilemeyeceği meselesi üzerinde düşünme fırsatı oldu.Reşit Rahmeti Arat'ın Kutadgu Bilig metin yayınında gösterdiği imla özelliklerinin, nüshaların tıpkıbasımlarında olup olmadığı teyit edilmeye çalışıldı.İslami Döneme ait Uygur harfli Türkçe metinlerin yazımında Türkçe kelimelerde genel olarak aynı imlaya uyulmakla beraber, alıntı kelimelerin yazımında bazı farklılıklar göze çarptığı görüldü. Bu da o dönemde yazılan metinlerde metinlerin okunduğu gibi yazıldığını bize düşündürdü.

KISALTMA VE İŞARETLER LİSTESİ

Kısaltmalar Listesi

s. : Sayfa
RŞ : Uygur Harfli Rızvan Şah ile Ruh Afza Hikayesi

İşaretler Listesi

Viyana (Herat) Nüshası
ạ : Yazıda gösterilmeyen /a/
ẹ : Yazıda gösterilmeyen /e/
ẹ̄ : /a/ imlasıyla yazılan /e/
ị : Yazıda gösterilmeyen /i/
ụ : Yazıda gösterilmeyen /u/
ụ̄ : Eksik yazılan /ü/
b(1) : Uygur imlasında /b/ (ﻮ) ile gösterilen harf.
b(2) : Uygur imlasında /v/ (ﺼ) ile gösterilen harf.

d(1) : Uygur imlasında /d/ (ﺩ) ile gösterilen harf.
d(2) : Uygur imlasında /t/ (ﻁ) ile gösterilen harf.
f(1) : Uygur imlasında /f/(ﻑ) ile gösterilen harf.
f(2) : Uygur imlasında /b/ (ﻮ) ile gösterilen harf.
h(1) : Yazıda ayırıcı bir işaret kullanılmayan, yalnızca düz bir çizgiyle gösterilen /h/
ḥ(1) : Yazıda ayırıcı bir işaret kullanılmayan, yalnızca düz bir çizgiyle gösterilen /ḥ/
ḥ(2) : Uygur imlasında ﻦ ile gösterilen işaret.
ḥ(4) : Uygur imlasında ﺭ ile gösterilen işaret.
ẖ(1) : Yazıda ayırıcı bir işaret kullanılmayan, yalnızca düz bir çizgiyle gösterilen /ẖ/
ẖ(2) : Uygur imlasında ﻦ ile gösterilen işaret.
ẖ(4) : Uygur imlasında ﺭ ile gösterilen işaret.
ḳ(1) : Uygur imlasında ﻦ ile gösterilen işaret.
ḳ(3) : Uygur imlasında ﺭ ile gösterilen işaret.
ṣ(1) :Uygur imlasında ﺮ ile gösterilen işaret.
s̱(1) : Uygur imlasında ﺮ ile gösterilen işaret.
ş(1) : Uygur imlasında ﺸ ile gösterilen işaret.
ş(2) : Uygur imlasında ﺮ ile gösterilen işaret.
t(2) : Uygur imlasında /d/ (ﺩ) ile gösterilen harf.
ṭ(1) : Uygur imlasında /t/ (ﻁ) ile gösterilen harf.
ṭ(2) : Uygur imlasında /d/ (ﺩ) ile gösterilen harf
v(1) : Uygur imlasında /v/ (ﻭ) ile gösterilen harf
v(2) : Uygur imlasında /b/ (ﻮ) ile gösterilen harf.
ż(1) : Uygur imlasında ﺮ ile gösterilen işaret.
‘(1) : Üstü noktalı /‘/
‘(2) : Altı noktalı /‘/
‘(3) : Elifle işaretlenen /‘/

Mısır Nüshası

ạ : Yazıda gösterilmeyen /a/
ẹ : Yazıda gösterilmeyen /e/
ị : Yazıda gösterilmeyen /i/
i̱ : Eksik yazılan /i/
ụ : Yazıda gösterilmeyen /u/
ụ̈ : Yazıda gösterilmeyen /ü/
b(1) : Arap alfabesinde ﺏ ile işaretlenen harf.
b(2) : Noktasız ﺏ
c(1) : Noktasız ﺝ
c(2) : Arap alfabesinde ﺝ ile gösterilen işaret.
ç(1) : Noktasız ﭺ

Fergana Nüshası

ạ : Yazıda gösterilmeyen /a/

ẹ : Yazıda gösterilmeyen /e/

ị : Yazıda gösterilmeyen /i/

i̱ : Eksik yazılan /i/

ụ : Yazıda gösterilmeyen /u/

ụ̈ : Yazıda gösterilmeyen /ü/

b(1) : Arap alfabesinde ب ile işaretlenen harf.

b(2) : Noktasız ب işareti

b(3) : Üzerinde tek bir nokta ile işaretlenen ب

c(1) : Noktasız ج

c(2) : Arap alfabesinde ج ile gösterilen işaret.

d(2) : Altında tek bir nokta bulunan د işareti

m(2) : Altında ya da üzerinde tek bir nokta bulunan ve م işareti

r(2) : Altında tek bir nokta bulunan ر işareti

ṣ(3) : Altında tek bir nokta bulunan ص işareti

t(2) : Üzerinde nokta bulunmayan ت işareti

y(2) : Altında ya da üzerinde tek bir nokta bulunan ى işareti

z(3) : Altında tek bir nokta bulunan ز işareti

KAYNAKÇA

Arat, R. R. (1991). *Kutadgu Bilig I Metin*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Arat, R. R. (1979). *Kutadgu Bilig III İndeks*. (Hazırlayanlar: Eraslan, K. ; Serkaya, O. F. ; Yüce N.). İstanbul: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları.

Hacib, Y. H. (1942). *Kutadgu Bilig Tıpkıbasım I Viyana (Herat) Nüshası*. İstanbul: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Hacib, Y. H. (1943). *Kutadgu Bilig Tıpkıbasım II Fergana Nüshası*. İstanbul: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Hacib, Y. H. (1943). *Kutadgu Bilig Tıpkıbasım III Mısır Nüshası*. İstanbul: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Kaya, C. (2008) .*Uygur Harfli Rızvan Şah ile Ruh- Afza Hikayesi (Giriş, tıpkıbasım, metin, çeviri, notlar ve dizinler)*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

Çubukçu, M. (2016). "Kutadgu Bilig'in Viyana Nüshasının İmla Özelliklerinin Tespiti ve Diğer Nüshalarla Karşılaştırılması / The Determination of the Identity Properties of Kutadgu Bilig's Vienna Number and Comparison with Other Nuts", *TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-, ISSN: 1308-2140*, Volume 11/21 Fall 2016, ANKARA/TURKEY, www.turkishstudies.net, DOI Number: http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.11270, p. 749-800.